

# Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост

Обн. L ОВ. бр.57 от 18 Февруари 2021г.

Серия, номер на ОВ, дата, страници

ОВ L 57, 18.2.2021 г. стр. 17-75

Селех номер: 32021R0241

## Дати

Дата на документа: 12.2.2021 г. дата на подписване

Дата на влизане в сила: 19.2.2021 г. влизане в сила дата на публикуване +1 виж **член 36**

Дата на подписване: 12.2.2021 г.

Краен срок: 30.6.2022 г. виж **член 11.2**

Краен срок: 31.7.2022 г. Преразглеждане виж **член 16.1**

Краен срок: 31.12.2022 г. виж **член 12.2**

Краен срок: 1.1.2023 г. виж **член 12.3**

Краен срок: 31.3.2023 г. виж **член 14.6**

Краен срок: 31.8.2023 г. виж **член 14.2** и 14.6

Краен срок: 31.12.2023 г. виж **член 12.3** и 14.1 и 21d.1

Краен срок: 20.2.2024 г. виж **член 32.1**

Краен срок: 31.12.2024 г. виж **член 10.8**

Краен срок: 31.8.2026 г. виж **член 18.4.i** и 20.5.d

Краен срок: 31.12.2026 г. виж **член 24.1**

Краен срок: 31.12.2028 г. виж **член 32.1**

Дата на изтичане на валидността: Няма крайна дата

## Библиография

## Класификации

EUROVOC дескриптор:

епидемия

структурно приспособяване

помощ на ЕС

икономическо и социално взаимодействие

система на финансиране на ЕС

икономическо възстановяване

инвестиция

икономическа реформа

финансов инструмент на ЕС

## Обща информация

Автор: Съвет на Европейския съюз; Европейски парламент

Вид: Регламент

Процедура:

Номер на процедурата: 2020/0104/COD

## Връзки между документите

Всички консолидирани версии:

2023-03-01 - [02021R0241-20230301](#)

2021-02-18 - 02021R0241-20210218

2024-03-01 - [02021R0241-20240301](#)

Отношение	Акт	Коментар	Част, до която се отнася	Дата
поправен от	32021R0241R(01)	CS, SV		
поправен от	32021R0241R(02)	SL		
поправен от	32021R0241R(03)	DE		
поправен от	<a href="#">32021R0241R(04)</a>			
поправен от	32021R0241R(05)	ES		

поправен от	32021R0241R(06)	LT		
поправен от	32021R0241R(07)	DA, FR, GA, PL, RO		
поправен от	<b>32021R0241R(08)</b>	BG, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LT, LV, HU, MT, NL, PL, RO, SK, FI, SL, SV		
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	<b>Член 26 параграф 1</b> буква (h)	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	<b>Член 14 параграф 3</b> буква (d)	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	Анекс IVa	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 14 параграф 4</b>	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	<b>Член 20 параграф 5</b> буква (ca)	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	Анекс V SCT 3 тире	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	Анекс V SCT 2 точка 2.12	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 17 параграф 2</b>	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	<b>Член 18 параграф 4</b> буква (ca)	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 14 параграф 6</b>	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	Член 25a	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 18 параграф 4</b> буква (e)	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 23 параграф 1</b>	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 19 параграф 3</b> буква (e)	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	Анекс V SCT 2 точка 2.5 неномериран параграф 1	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 5 параграф 2</b>	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	Глава IIIa	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	<b>Член 19 параграф 3</b> буква (db)	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 18 параграф 4</b> буква (h)	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	<b>Член 31 параграф 3</b> буква (f)	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	<b>Член 31 параграф 3a</b>	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 31 параграф 3</b> Текст	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	<b>Член 31 параграф 3</b> буква (d)	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 30 параграф 3</b>	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 29 параграф 1</b>	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	<b>Член 31 параграф 3</b> буква (e)	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 32 параграф 2</b>	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 4 параграф 1</b>	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	Заменя	<b>Член 18 параграф 4</b> буква (q)	от 2023-03-01
поправен от	<b>32023R0435</b>	добавка	<b>Член 19 параграф 3</b> буква (da)	от 2023-03-01

поправен от	<a href="#">32023R0435</a>	добавка	Анекс V SCT 2 точка 2.13	от 2023-03-01
поправен от	<a href="#">32024R0795</a>	добавка	<b>Член 29 параграф 6</b>	от 2024-03-01
поправен от	<a href="#">32024R0795</a>	добавка	<b>Член 21 параграф 1а</b>	от 2024-03-01
поправен от	<a href="#">32024R0795</a>	добавка	<b>Член 7 параграф 3</b>	от 2024-03-01

Актове, цитирани в съдебната практика:

[32017R1939](#)

12016E225

[32002R0332](#)

[12016E290](#)

[32013R0472](#)

[31995R2988](#)

[52020AE2808](#)

12016E319

[32016Q0512\(01\)](#)

[32017L1371](#)

12016E174

[32011R0182](#)

[32020R0852](#)

12016E136

[52019DC0640](#)

[22016A1019\(01\)](#)

[32018R1999](#)

12016E241

[32016R0679](#)

[32015R1017](#)

**32013R0883**

12016E322

**32021R0240**

**31996R2185**

**32018R1046**

**32017C1213(01)**

**32020R2092**

**52020AR3381**

**32020R2094**

**32020D2053**

**32015L0849**

**31997R1467**

**32018R1725**

**12016E126**

**12016E148**

**12016M005**

**32011R1176**

**12016E121**

12016E120

**31997R1466**

Правно основание:

12016E175 - P3

Предложение:

52020PC0408, 2021-02-12

Следващи свързани актове поправка предложена от 52022PC0231

поправка предложена от 52023PC0335

Свързани документи:

[32021C0218\(03\)](#) връзка

[32021C0218\(04\)](#) връзка

[32021C0218\(01\)](#) връзка

[32021C0218\(02\)](#) връзка

[10 Икономическа и парична политика и свободно движение на капитали 10]

[1030 Икономическа политика 10.30]

[103020 Инструменти на икономическата политика 10.30.20]

[Текст на документа в сайта на EUR-Lex](#)

Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 година за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид [Договора за функционирането на Европейския съюз](#), и по-специално [член 175](#), трета алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет **(1)**,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите **(2)**,

в съответствие с обикновената законодателна процедура **(3)**,

като имат предвид следното:

(1) В съответствие с [членове 120](#) и [121](#) от [Договора за функционирането на Европейския съюз](#) (ДФЕС) държавите членки трябва да провеждат своите икономически политики с оглед допринасяне за постигането на целите на Съюза и в контекста на общите насоки, които Съветът формулира. [Член 148](#) от ДФЕС предвижда, че държавите членки трябва да прилагат политики за заетост, които вземат предвид насоките за заетостта. Следователно координацията на икономическите политики на държавите членки представлява въпрос от общ интерес.

(2) **Член 175 от ДФЕС** предвижда, *inter alia*, че държавите членки трябва да координират своята икономическа политика по такъв начин, че да постигнат целите за икономическо, социално и териториално сближаване, предвидени в **член 174 от ДФЕС**.

(3) **Член 174 от ДФЕС** предвижда, че за да насърчи цялостното си хармонично развитие, Съюзът трябва да разработва и осъществява инициативи, които водят до укрепването на неговото икономическо, социално и териториално сближаване. Освен това **член 174 от ДФЕС** предвижда, че по-специално Съюзът има за цел намаляването на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони. Усилията за намаляване на различията следва по-специално да бъдат от полза за островите и най-отдалечените региони. При изпълнението на политиките на Съюза следва да се вземат предвид различните изходни позиции и особености на регионите.

(4) На равнището на Съюза рамката за определяне на националните приоритети за реформа и наблюдение на изпълнението им е европейският семестър за координация на икономическите политики („европейския семестър“), включително и принципите на Европейския стълб на социалните права. В допълнение към мерките, които укрепват конкурентоспособността, потенциала за растеж и устойчивите публични финанси, следва също да бъдат включени реформите, основани на солидарност, интеграция, социална справедливост и справедливо разпределяне на богатството, с цел създаване на качествена заетост и устойчив растеж, гарантиране на равенство по отношение на възможности и социална закрила и достъп до възможности и социална закрила, защита на уязвимите групи и подобряване стандарта на живот на всички граждани на Съюза. Държавите членки разработват собствени национални многогодишни инвестиционни стратегии в подкрепа на тези реформи, като също така вземат предвид **Парижкото споразумение**, прието по **Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по изменение на климата (4)**, („**Парижкото споразумение**“), националните планове в областта на енергетиката и климата, приети в рамките на управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, както е посочено в **Регламент (ЕС) 2018/1999** на Европейския парламент и на Съвета (**5**), плановите за справедлив преход и плановите за изпълнение на Гаранцията за младежта, както и целите на ООН за устойчиво развитие. Тези стратегии следва да бъдат представени, когато е приложимо, заедно с годишните национални програми за реформи като начин за определяне и координиране на приоритетните инвестиционни проекти, които да бъдат подпомогнати с национално финансиране и/или финансиране от Съюза.

(5) Комисията посочи в Годишната стратегия за устойчив растеж за 2020 г. и в пролетния и летния пакет на европейския семестър за 2020 г., че европейският семестър следва да спомага за постигане на изпълнението на Европейския зелен пакт, на Европейския стълб на социалните права и на целите на ООН за устойчиво развитие.

(6) Избухването на COVID-19 в началото на 2020 г. промени икономическите, социалните и бюджетните перспективи в Съюза и по света, като наложи спешен и координиран отговор, както от страна на Съюза, така и на национално равнище, за да се преодолеят огромните икономически и социални последици, както и асиметричното въздействие за държавите членки. Кризата във връзка с COVID-19 и предишната икономическа и финансова криза показаха, че развитието на здрави, устойчиви и издръжливи икономики, както и финансови и социални системи, изградени върху силни икономически и социални структури, помага на държавите членки да реагират по-ефективно и по справедлив и приобщаващ начин на сътресения и да се възстановяват по-бързо от тях. Липсата на

устойчивост може да доведе също и до отрицателно разпространение на ефектите от сътресенията между държавите членки или в рамките на Съюза като цяло, като по този начин поставя предизвикателства пред конвергенцията и сближаването в Съюза. Намалването на разходите в сектори като образованието, културата, творчеството и здравеопазването може да се окаже контрапродуктивно за постигане на бързо възстановяване. Средносрочните и дългосрочните последици от кризата с COVID-19 ще зависят до голяма степен от бързината, с която икономиката и обществото в държавите членки ще се възстановят от тази криза, което на свой ред зависи от наличното за държавите членки фискално пространство, за да предприемат мерки за смекчаване на социалното и икономическото въздействие на кризата, както и от устойчивостта на техните икономики и социални структури. Поради това за възстановяване на икономиките и намаляване на неравенството и различията в Съюза ще са необходими устойчиви и стимулиращи растежа реформи и инвестиции, които са насочени към преодоляване на структурните слабости на икономиките на държавите членки и които да засилят устойчивостта, да увеличат производителността и да доведат до по-висока конкурентоспособност на държавите членки.

(7) Миналият опит показва, че по време на кризи инвестициите често намаляват драстично. Въпреки това е от изключителна важност в тази ситуация да се подпомогнат инвестициите, за да се ускори възстановяването и да се засили потенциалът за дългосрочен растеж. За да се постигне справедлив, приобщаващ и устойчив растеж, да се създадат работни места и да се постигне неутралност на ЕС по отношение на климата до 2050 г, от значение са добре функциониращ вътрешен пазар, инвестиции в екологични и цифрови технологии, в иновации и научни изследвания, включително в икономика, основана на знанието, в преход към чиста енергия и в повишаване на енергийната ефективност в жилищния и други ключови сектори от икономиката.

(8) В контекста на кризата във връзка с COVID-19 е необходимо да се подсили настоящата рамка за предоставяне на подкрепа на държавите членки и да им се осигури директна финансова подкрепа чрез иновативен инструмент. За тази цел следва да бъде създаден Механизъм за възстановяване и устойчивост (наричан по-нататък „Механизмът“), който да осигури ефективна и значителна финансова подкрепа за ускоряване на прилагането на устойчиви реформи и свързаните с тях публични инвестиции в държавите членки. Механизмът следва да бъде специално създаден инструмент, предназначен за преодоляване на неблагоприятните въздействия и последиците от кризата във връзка с COVID-19 в Съюза. Той следва да бъде всеобхватен и да се възползва от опита, натрупан от Съюза и държавите членки от използването на други инструменти и програми. Частните инвестиции биха могли да бъдат стимулирани и чрез схеми за публични инвестиции, включително финансови инструменти, субсидии и други инструменти, при условие че са спазени правилата за държавната помощ.

(9) Реформите и инвестициите по линия на Механизма следва да спомогнат Съюзът да стане по-устойчив и по-малко зависим, като диверсифицират основните вериги за доставки и укрепят по този начин неговата стратегическа автономност. Реформите и инвестициите по линия на Механизма също така следва да създадат европейска добавена стойност.

(10) Следва да се постигне възстановяване и да се засили устойчивостта на Съюза и неговите държави членки чрез подкрепата за мерки, отнасящи се до областите на политиката от европейско значение, структурирани в шест стълба (наричани по-нататък „шестте стълба“), а именно: екологичен преход; цифрова трансформация; интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включително икономическо сближаване, работни места, производителност, конкурентоспособност, научни изследвания, развитие и иновации, както и добре функциониращ единен пазар със силни

малки и средни предприятия (МСП); социално и териториално сближаване; здравеопазване и икономическа, социална и институционална устойчивост с цел, *inter alia*, увеличаване на капацитета за реагиране при кризи и готовността за действие при кризи; и политики за следващото поколение, децата и младите хора, като образованието и уменията.

(11) Екологичният преход следва да бъде подкрепен от реформи и инвестиции в екологосъобразни технологии и капацитет, включително в биологично разнообразие, енергийна ефективност, саниране на сгради и кръгова икономика, като същевременно се допринася за постигане на целите на Съюза в областта на климата, насърчава се устойчивият растеж, създават се работни места и се запазва енергийната сигурност.

(12) Реформите и инвестициите в цифрови технологии, инфраструктура и процеси ще повишат конкурентоспособността на Съюза на световно равнище, а също и ще спомогнат за повишаване на устойчивостта и на новаторския дух на Съюза, както и за намаляване на неговата зависимост чрез диверсифициране на ключовите вериги на доставки. Реформите и инвестициите следва по-специално да насърчават цифровизацията на услугите, развитието на цифрова инфраструктура и на инфраструктура за данните, клъстери и цифрови иновационни центрове и отворени цифрови решения. Цифровият преход следва също така да стимулира цифровизацията на МСП. Инвестициите в цифрови технологии следва да зачитат принципите на оперативна съвместимост, енергийна ефективност и защита на личните данни, да дават възможност за участие на МСП и на стартиращи предприятия и да насърчават използването на решения с отворен код.

(13) Реформите и инвестициите в интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включително икономическо сближаване, работни места, производителност, конкурентоспособност, научни изследвания, развитие и иновации, както и добре функциониращ вътрешен пазар със силни МСП, следва да имат за цел увеличаване на потенциала за растеж и създаване на условия за устойчиво възстановяване на икономиката на Съюза. Тези реформи и инвестиции следва също така да насърчават предприемачеството, социалната икономика, развитието на устойчива инфраструктура и транспорт, индустриализацията и реиндустриализацията, както и да смекчават въздействието на кризата във връзка с COVID-19 върху икономиката.

(14) Реформите и инвестициите в областта на социалното и териториалното сближаване следва също така да допринасят за борбата с бедността и справянето с безработицата, за да могат икономиките на държавите членки да се възстановят, като същевременно никой не бъде изоставен. Тези реформи и инвестиции следва да водят до създаването на висококачествени и стабилни работни места, до приобщаването и интеграцията на групите граждани в неравностойно положение и да дадат възможност за укрепване на социалния диалог, социалната инфраструктура и социалните услуги, както и на социалната закрила и социалните системи.

(15) Кризата във връзка с COVID-19 също така изведе на преден план значението на реформите и инвестициите в здравеопазването и в икономическа, социална и институционална устойчивост, които имат за цел, *inter alia*, увеличаване на капацитета за реагиране при кризи и на готовността за действие при кризи, по-специално чрез подобряване на непрекъснатостта на стопанската дейности и на предоставянето на обществените услуги, на достъпността и капацитета на системите за здравеопазване и полагане на грижи, на ефективността на публичната администрация и на националните системи, включително свеждане до минимум на административната тежест, и на ефективността на съдебните системи, както и предотвратяването на измамите и надзора върху борбата с изпирането на пари.

(16) Реформите и инвестициите в следващото поколение, децата и младите хора са от съществено значение за насърчване на образованието и уменията, включително цифровите умения, повишаване на уменията, добавянето на нови умения и преквалификацията на активната работна сила, програмата за интеграция на безработните, политиките за инвестиране в достъпа и възможностите за децата и младите хора, свързани с образованието, здравеопазването, храненето, заетостта и жилищното настаняване, и политиките за преодоляване на неравенството между поколенията в съответствие с целите на Европейската гаранция за децата и Гаранцията за младежта. Тези действия следва да гарантират, че следващото поколение европейци няма да бъде белязано завинаги от въздействието на кризата във връзка с COVID-19 и че разликата между поколенията няма да се задълбочава.

(17) В момента не е наличен инструмент, който предвижда директна финансова подкрепа, свързана с постигането на резултати и осъществяването на реформи и публични инвестиции от държавите членки в отговор на предизвикателствата, установени в рамките на европейския семестър, включително Европейския стълб на социалните права и целите на ООН за устойчиво развитие, с оглед на трайното въздействие върху производителността и икономическата, социалната и институционалната устойчивост на държавите членки.

(18) Видовете финансиране и методите за изпълнение съгласно настоящия регламент следва да се избират въз основа на способността им за постигане на специфичните цели на действията и за постигане на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверките, административната тежест и очакваният риск от неспазване. Безвъзмездната финансова подкрепа по линия на Механизма следва да бъде под формата на участие *sui generis* на Съюза, което да се определя въз основа на максимално финансово участие, изчислено за всяка държава членка, и при отчитане на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост, и която следва да бъде изплатена въз основа на постигането на резултати по отношение на ключовите етапи и целите на плановете за възстановяване и устойчивост. Поради това, това участие следва да бъде установено в съответствие със специфичните за сектора правила, предвидени в настоящия регламент, съгласно правилата за опростяване по отношение на финансирането, което не е свързано с разходи, предвидено в [член 125, параграф 1 от Регламент \(ЕС, Евратом\) 2018/1046](#) на Европейския парламент и на Съвета (6) (наричан по-нататък „[Финансовият регламент](#)“). Поради това в настоящия регламент следва да бъдат установени специални правила и процедура при спазване на общите принципи за бюджетно управление съгласно [Финансовия регламент](#), по отношение на разпределението, изпълнението и контрола на безвъзмездната финансова подкрепа съгласно настоящия регламент. Финансирането, което не е свързано с разходи, следва да се прилага на равнището на плащанията от Комисията към държавите членки като бенефициери, независимо от възстановяването под каквато и да е форма на финансови вноски от държавите членки към крайни получатели. Държавите членки следва да могат да използват всички форми на финансови вноски, включително опростени варианти за разходите. Без да се засяга правото на Комисията да предприема действия в случай на измама, корупция, конфликти на интереси или двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза, плащанията не следва да подлежат на контрол върху действително направените от бенефициера разходи.

(19) В съответствие с [Регламент \(ЕС\) 2020/2094](#) на Съвета (7) и в рамките на разпределените по него ресурси, следва да се предприемат мерки за възстановяване и устойчивост по линия на Механизма, с които да се преодолее безпрецедентното въздействие на кризата във връзка с COVID-19. Тези допълнителни ресурси следва да се използват по начин, който да гарантира

спазването на сроковете, предвидени в [Регламент \(ЕС\) 2020/2094](#).

(20) Механизмът следва да подкрепя проекти, които зачитат принципа на допълняемост на финансирането от Съюза. Механизмът не следва, освен в надлежно обосновани случаи, да замества периодичните национални разходи.

(21) Гарантирането на високо равнище на киберсигурност и доверие в технологиите е предварително условие за успешна цифрова трансформация в Съюза. В заключенията си от 1 и 2 октомври 2020 г. Европейският съвет призова Съюза и държавите членки да използват пълноценно инструментариума за киберсигурност на 5G технологиите, приет на 29 януари 2020 г., и по-конкретно да прилагат съответните ограничения за високорисковите доставчици по отношение на ключови активи, определени като критични и чувствителни в координираните оценки на риска на равнището на Съюза. Европейският съвет подчерта, че потенциалните доставчици на 5G трябва да бъдат оценявани въз основа на общи обективни критерии.

(22) За да се насърчат полезните взаимодействия между Механизма, програмата InvestEU, създадена с регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програмата InvestEU и за изменение на [Регламент \(ЕС\) 2015/1017](#) (наричан по-нататък „Регламентът за програмата InvestEU“), и Инструмента за техническа подкрепа, създаден с [Регламент \(ЕС\) 2021/240](#) на Европейския парламент и на Съвета (8), плановете за възстановяване и устойчивост могат да включват, в рамките на определен таван, вноски в подразделенията „Държави членки“ по програмата InvestEU и в Инструмента за техническа подкрепа в съответствие с настоящия регламент.

(23) Като отразява Европейския зелен пакт като стратегия на Европа за устойчив растеж, както и значението на борбата срещу изменението на климата в съответствие с ангажиментите на Съюза за изпълнение на [Парижкото споразумение](#) и целите на ООН за устойчиво развитие, механизмът допринася за интегрирането на действията в областта на изменението на климата и устойчивостта на околната среда и за постигането на общата цел от 30% от бюджетните разходи на Съюза да са в подкрепа на целите в областта на климата. За тази цел мерките, получаващи подкрепа от Механизма и включени в плановете за възстановяване и устойчивост на отделните държави членки, следва да допринасят за екологичния преход, включително биологичното разнообразие, или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от тях, и следва да представляват най-малко 37% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за проследяване на действията в областта на климата, изложена в приложение към настоящия регламент. Тази методика следва съответно да се използва за мерките, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в приложението към настоящия регламент. Ако съответната държава членка и Комисията се споразумеят, следва да е възможно да бъдат увеличени коефициентите за подкрепа за целите в областта на климата до 40% или 100% за отделни инвестиции, според обясненото в плана за възстановяване и устойчивост, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които достоверно увеличават тяхното въздействие върху целите в областта на климата. За тази цел следва да е възможно да бъдат увеличени коефициентите за подкрепата на целите в областта на климата до обща сума в размер на 3% от разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост за индивидуални инвестиции. Механизмът следва да подкрепя дейности, които се осъществяват при пълно зачитане на стандартите и приоритетите на Съюза в областта на климата и околната среда и принципа „за ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на [член 17 от Регламент \(ЕС\) 2020/852](#) на Европейския парламент и на Съвета (9) (наричан по-нататък „принципът „за ненанасяне на значителни вреди““).

(24) Отразявайки значението на борбата срещу значителната загуба на биологично разнообразие, настоящият регламент следва да допринесе за интегрирането на действията в областта на биологичното разнообразие в политиките на Съюза.

(25) Държавите членки следва да гарантират, че мерките, включени в техните планове за възстановяване и устойчивост, съответстват на принципа „за ненанасяне на значителни вреди“ по смисъла на **член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852**. Комисията следва да предостави технически насоки за тази цел. Влизането в сила на делегираните актове, посочени в **член 3, точка г) от Регламент (ЕС) 2020/852**, не следва да засяга тези насоки.

(26) Мерките, получаващи подкрепа от Механизма и включени в плановете за възстановяване и устойчивост на отделните държави членки, следва също така да са на стойност, която представлява най-малко 20% от разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост за разходи в областта на цифровите технологии. За тази цел държавите членки следва да изчисляват коефициента за подкрепа на целите в областта на цифровите технологии въз основа на методология, която отразява степента, в която подкрепата по линия на Механизма допринася за целите в областта на цифровите технологии. Коефициентите за отделните мерки следва да се определят въз основа на областите на намеса, установени в приложение към настоящия регламент. Методиката следва да се използва съответно за мерките, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса. Ако съответната държава членка и Комисията се споразумеят, следва да е възможно да бъдат увеличени тези коефициенти до 40% или 100% за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите реформи, които увеличават въздействието на мерките върху целите в областта на цифровите технологии.

(27) За целите на определянето на приноса на съответните мерки по плановете за възстановяване и устойчивост по отношение на целите в областта на климата и цифровите технологии, следва да е възможно тези мерки да бъдат отчитани в рамките на двете цели съгласно съответните им методологии.

(28) Жените бяха в особено засегнати от кризата във връзка с COVID-19, тъй като представляват по-голямата част от здравните работници в Съюза и балансират между неплатеното полагане на грижи и служебните си задължения. Положението е особено трудно за самотните родители, 85% от които са жени. Равенството между половете и равните възможности за всички, както и всеобхватното интегриране на тези цели следва да се отчитат и утвърждават през целия процес на подготовка и изпълнение на плановете за възстановяване и устойчивост, представени съгласно настоящия регламент. Инвестициите в стабилна инфраструктура за полагане на грижи също са от основно значение за гарантиране на равенство между половете, за икономическо овластяване на жените с цел изграждане на устойчиви общества, за борба срещу несигурните условия в сектор, в който преобладават жените, за засилване на създаването на работни места и за предотвратяване на бедността и социалното изключване, както и с цел положително въздействие върху брутният вътрешен продукт (БВП), тъй като дават възможност на повече жени да извършват платен труд.

(29) Следва да се създаде механизъм за гарантиране на връзката между Механизма и добро икономическо управление, който да позволява на Комисията да прави предложение до Съвета за спиране на всички или на част от бюджетните задължения или от плащанията по линия на Механизма. Задължението на Комисията да предложи спиране следва да бъде преустановено, когато и за времето, докато е задействана така наречената обща клауза за дерогация съгласно Пакта за

стабилност и растеж. За да се осигури еднакво изпълнение и с оглед на значимостта на финансовото въздействие на налаганите мерки, на Съвета следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия, като той следва да действа въз основа на предложение на Комисията. За да се улесни приемането на решения, необходими за гарантирането на ефективни действия в контекста на рамката за икономическо управление, следва да се използва гласуване с обратно квалифицирано мнозинство за спирането на бюджетните задължения. Компетентната комисия на Европейския парламент следва да може да покани Комисията на разисквания относно прилагането на посочения механизъм в рамките на структуриран диалог, който да позволи на Европейския парламент да изрази становищата си. За да може Комисията надлежно да вземе предвид становищата, изразени от Европейския парламент, този структуриран диалог следва да се проведе в срок от четири седмици, след като Комисията е информирала Европейския парламент относно прилагането на посочения механизъм.

(30) Специфичната цел на Механизма следва да бъде да предоставя финансова подкрепа за постигането на ключовите етапи и целите на реформите и инвестициите, както са посочени в плановете за възстановяване и устойчивост. Тази цел следва да се изпълнява в тясно сътрудничество със съответните държави членки.

(31) До 31 юли 2022 г. Комисията следва да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад за преглед на изпълнението на Механизма. За тази цел Комисията следва да вземе предвид общите показатели и набора от показатели за възстановяване и устойчивост, предвиден в настоящия регламент, както и друга налична свързана информация. Компетентната комисия на Европейския парламент може да прикани Комисията да представи основните констатации в доклада си за преглед в контекста на диалога за възстановяване и устойчивост, установен в съответствие с настоящия регламент.

(32) За да допринасят за целите на Механизма, плановете за възстановяване и устойчивост следва да съдържат мерки за осъществяването на реформи и проекти за публични инвестиции чрез съгласуван пакет. Мерките, започнали да се прилагат от 1 февруари 2020 г. нататък, следва да бъдат допустими. Плановете за възстановяване и устойчивост следва да бъдат съобразени със съответните специфични за държавата предизвикателства и приоритети, установени в рамките на европейския семестър, както и с предизвикателствата и приоритетите, установени в последната препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната за държавите членки, чиято парична единица е еврото. Плановете за възстановяване и устойчивост следва да са съобразени и с националните програми за реформи, националните планове в областта на енергетиката и климата, плановете за справедлив преход, плана за изпълнение на Гаранцията за младежта, както и споразуменията за партньорство и оперативните програми, приети по линия на фондовете на Съюза. За насърчаване на действия, попадащи в обхвата на Европейския зелен пакт и на Програмата в областта на цифровите технологии, плановете за възстановяване и устойчивост също така трябва да предвиждат мерки, свързани с екологичния и цифровия преход. Тези мерки следва да водят до бързо постигане на общите и конкретни цели и осъществяване на приноса, както са предвидени в националните планове в областта на енергетиката и климата и техните актуализации. Всички подкрепяни дейности следва да бъдат осъществявани при пълно зачитане на стандартите и приоритетите на Съюза в областта на климата и околната среда. Плановете за възстановяване и устойчивост следва също така да зачитат хоризонталните принципи на механизма.

(33) Плановете за възстановяване и устойчивост не следва да засягат правото на сключване или прилагане на колективни споразумения или предприемане на колективни действия в съответствие с [Хартата на основните права на Европейския съюз](#) и правото и практиките на

Съюза и на държавите членки.

(34) Регионалните и местните органи могат да бъдат важни партньори в осъществяването на реформи и инвестиции. В тази връзка с това с тях следва да се провеждат подходящи консултации и те следва се включват по подходящ начин в съответствие с националната правна рамка.

(35) Ако дадена държава членка е освободена от наблюдение и оценка в рамките на европейския семестър съгласно **член 12 от Регламент (ЕС) № 472/2013** на Европейския парламент и на Съвета (10) или подлежи на надзор по силата на **Регламент (ЕО) № 332/2002** на Съвета (11), настоящият регламент следва да е възможно да се прилага за съответната държава членка във връзка с предизвикателствата и приоритетите, определени от посочените регламенти.

(36) За да даде насоки за изготвянето и прилагането на плановете за възстановяване и устойчивост от държавите членки, Съветът следва да може в рамките на европейския семестър да обсъжда степента на възстановяване, устойчивост и капацитет за приспособяване в Съюза. Това обсъждане следва да се основава на стратегическата и аналитична информация, с която разполага Комисията в рамките на европейския семестър и при възможност - на информация за изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост в предходните години.

(37) За да се гарантира подходящо финансово участие, съответстващо на действителните потребности на държавите членки да предприемат и завършат реформите и инвестициите от плана за възстановяване и устойчивост, е целесъобразно да се определи максимално финансово участие по линия на Механизма под формата на безвъзмездна финансовата подкрепа. 70% от това максимално финансово участие следва да се изчислява на базата на населението, реципрочната стойност на БВП на глава от населението и относителното равнище на безработица на всяка държава членка. 30% от това максимално финансово участие следва да се изчислява на базата на населението, реципрочната стойност на БВП на глава от населението и в еднакви пропорции – на промяната на реалния БВП през 2020 г. и съвкупната промяна на реалния БВП за периода 2020 г. — 2021 г. въз основа на есенните икономически прогнози на Комисията от 2020 г. за данни, които не са били налични към момента на изчисляването и които ще бъдат актуализирани до 30 юни 2022 г. въз основа на фактическите резултати.

(38) Необходимо е да се определи процедура за представянето на плановете за възстановяване и устойчивост от държавите членки, както и тяхното съдържание. Държавите членки следва официално да представят своите плановете за възстановяване и устойчивост, по правило най-късно до 30 април, и могат да направят това в единен интегриран документ заедно с националната си програма за реформи. За осигуряване на бързото изпълнение на Механизма държавите членки следва да имат възможност да представят проектоплан за възстановяване и устойчивост от 15 октомври предходната година.

(39) За да се гарантира националната ангажираност и акцентът върху необходимите реформи и инвестиции, държавите членки, които искат да получат подкрепа, следва да представят на Комисията надлежно мотивиран и обоснован план за възстановяване и устойчивост. В този план следва да се опише подробно как той, предвид включените в него мерки, представлява цялостен и адекватно балансиран отговор на икономическото и социалното положение на съответната държава членка и по този начин допринася по подходящ начин за шестте стълба, отчитайки специфичните предизвикателства, пред които е изправена въпросната държава членка. Планът за възстановяване и устойчивост следва да съдържа подробен набор от мерки за неговия мониторинг и изпълнение,

включително ключови етапи и цели и прогнозни разходи, както и очакваното въздействие на плана върху потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост, включително чрез насърчаване на политики за децата и младите хора, както и върху смекчаването на икономическото и социалното въздействие на кризата във връзка с COVID-19, като допринася за прилагането на Европейския стълб на социалните права и по този начин засилва икономическото, социалното и териториалното сближаване и конвергенцията в рамките на Съюза. Той също така следва да съдържа мерки за екологичния преход, включително биологичното разнообразие, и цифровия преход, както и обяснение как допринася за ефективното справяне със съответните специфични за всяка държава предизвикателства и приоритети, установени в рамките на европейския семестър, включително техните фискални аспекти и препоръките съгласно **член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011** на Европейския парламент и на Съвета (12). Следва също така да включва обяснение как планът за възстановяване и устойчивост гарантира, че никоя от мерките за осъществяване на реформите и инвестициите, включени в същия план, не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на **член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852** („принцип за ненанасяне на значителни вреди“). Планът за възстановяване и устойчивост следва да съдържа очаквания принос за равенството между половете и равните възможности за всички, както и обобщение на процеса на проведените консултации със съответните национални заинтересовани страни.

Планът за възстановяване и устойчивост следва да съдържа обяснение на плановете, системите и конкретните мерки на държавата членка за предотвратяване, разкриване и коригиране на конфликти на интереси, корупция и измами, а също и избягване на двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза. Планът за възстановяване и устойчивост може да включва и трансгранични или многонационални проекти. В хода на целия процес Комисията и държавите членки следва да се стремят към постигане на тясно сътрудничество.

(40) Прилагането на Механизма следва да се извършва в съответствие с принципа на доброто финансово управление, включително ефективното предотвратяване и преследване по наказателен ред на измамите, включително данъчните измами, отклонението от данъчно облагане, корупцията и конфликтите на интереси.

(41) Комисията следва да направи оценка на плана за възстановяване и устойчивост, предложен от всяка държава членка, и да действа в тясно сътрудничество със съответната държава членка. Комисията следва изцяло да зачита националната ангажираност с плана и следователно да взема предвид обосновката и елементите, представени от съответната държава членка. Комисията следва да оцени целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост, предложен от държавата членка, въз основа на списъка от критерии, посочен в настоящия регламент. Комисията следва да направи оценка на предложените планове за възстановяване и устойчивост и, когато е приложимо, на техните актуализации, в срок от два месеца от официалното представяне на плановете за възстановяване и устойчивост. Ако е необходимо, съответната държава членка и Комисията следва да могат да се споразумеят да удължат този срок с разумен период от време.

(42) Подходящите насоки следва да бъдат изложени в приложение към настоящия регламент, за да послужат като основание за Комисията да оценява по прозрачен и справедлив начин плановете за възстановяване и устойчивост и за да определят финансовото участие в съответствие с целите и всички други съответни изисквания, установени в настоящия регламент. В интерес на прозрачността и ефикасността, за тази цел следва да се създаде рейтингова система за оценка на

плановете за възстановяване и устойчивост. Критериите, свързани със специфичните за всяка държава препоръки, с укрепването на потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост и с допринасянето за прилагането на Европейския стълб на социалните права, следва да заемат най-високо място при оценката. Ефективният принос за екологичния преход и цифровия преход също следва да бъде предварително условие за положителна оценка.

(43) За да се допринесе за изготвянето на висококачествени планове за възстановяване и устойчивост и да се подпомогне Комисията при оценяването на представените от държавите членки планове за възстановяване и устойчивост и на степента на тяхното постигане, следва да се изготвят разпоредби за използването на експертна помощ, а по искане на съответната държава членка – и на партньорски консултации и техническа подкрепа. Държавите членки могат също така да поискат техническа подкрепа по линия на Инструмента за техническа подкрепа. Държавите членки следва да се насърчават да стимулират полезните взаимодействия с плановете за възстановяване и устойчивост на други държави членки.

(44) За целите на опростяването, при определянето на финансовото участие следва да се спазват опростени критерии. Финансовото участие следва да се определи въз основа на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост, предложен от съответната държава членка.

(45) Съветът следва да одобри оценката на плановете за възстановяване и устойчивост посредством решение за изпълнение, въз основа на предложението на Комисията, като се стреми да приеме това решение в срок от четири седмици от приемането на това предложение. При условие че планът за възстановяване и устойчивост удовлетворява критериите за оценка, на съответната държава членка следва да бъде отпуснато максималното финансово участие, когато прогнозните общи разходи за реформи и инвестиции, включени в плана за възстановяване и устойчивост, са равни или надвишават размера на самото максимално финансово участие. Когато прогнозните общи разходи са по-ниски от максималното финансово участие, на съответната държава членка следва вместо това да бъде отпусната сума, равна на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост. Държавата членка не следва да получи финансово участие, ако планът за възстановяване и устойчивост не удовлетворява критериите за оценка. Решението за изпълнение на Съвета следва да бъде изменено по предложение на Комисията, за да се включи актуализираното максимално финансово участие, изчислено въз основа на фактическите резултати през юни 2022 г. Съветът следва да приеме съответното решение за изменение без ненужно забавяне.

(46) За да се гарантира, че финансовата подкрепа е отпусната в първите години след кризата във връзка с COVID-19 и да се осигури съвместимост с наличното финансиране по Механизма, средствата следва да бъдат на разположение до 31 декември 2023 г. Затова за 70% от сумата, предоставена за безвъзмездна финансова подкрепа, следва да бъде възможно да бъдат поети правни задължения до 31 декември 2022 г., а за 30% – между 1 януари 2023 г. и 31 декември 2023 г. До 31 декември 2021 г. по искане на дадена държава членка, което се представя заедно с плана за възстановяване и устойчивост, сума в размер до 13% от финансовото участие и когато е приложимо, до 13% от заема за съответната държава членка, може да бъде изплатена под формата на предварително финансиране, в рамките, доколкото е възможно, на два месеца след приемането от страна на Комисията на правните задължения.

(47) Финансовата подкрепа за плана за възстановяване и устойчивост на дадена държава членка следва да бъде възможна под формата на заем, при условие че с Комисията бъде сключено

споразумение за заем въз основа на надлежно обосновано искане от съответната държава членка. Заемите в подкрепа на изпълнението на националните планове за възстановяване и устойчивост следва да бъдат отпуснати до 31 декември 2023 г. и следва да бъдат отпуснати със срокове до падежа, отразяващи по-дългосрочния характер на тези разходи. Съгласно **член 5, параграф 2 от Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053** на Съвета (13) погасяването следва да бъде планирано, в съответствие с принципа на добро финансово управление, по такъв начин, че да се гарантира стабилното и предвидимо намаляване на задълженията. Тези срокове до падежа могат да се различават от сроковете за средствата, които Съюзът заема за финансиране на заемите на капиталовите пазари. Поради това е необходимо да се предвиди и възможност за дерогация от принципа, установен в **член 220, параграф 2 от Финансовия регламент**, според който падежите на заемите за финансова помощ не следва да бъдат трансформирани.

(48) Искането за подкрепа под формата на заем следва да бъде обосновано с по-високите финансови потребности, свързани с допълнителните реформи и инвестиции, включени в плана за възстановяване и устойчивост, най-вече по отношение на екологичния и цифровия преход, и с разходите по плана за възстановяване и устойчивост, по-високи от максималното финансово участие, разпределено чрез безвъзмездната подкрепа. Следва да е възможно искането за подкрепа под формата на заем да се подаде едновременно с представянето на плана за възстановяване и устойчивост. Когато искането за подкрепа под формата на заем се подава по друго време, то следва да бъде придружено от преработен план за възстановяване и устойчивост с допълнителни ключови етапи и цели. За да се гарантира предоставянето на ресурсите в началото на периода, държавите членки следва да подадат искане за заем до 31 август 2023 г. За целите на доброто финансово управление следва да бъде ограничен общият размер на всички заеми, отпуснани по настоящия регламент. Освен това максималният размер на заема за всяка държава членка не следва да надвишава 6,8% от нейния брутен национален доход (БНД) за 2019 г. съгласно данни на Евростат, последно актуализирани през май 2020 г. При извънредни обстоятелства и при наличие на средства следва да бъде възможно увеличение на максималния размер. По същите причини следва да е възможно заемът да бъде разпределен на вноски срещу постигане на определени резултати. Комисията следва да направи оценка на искането за подкрепа под формата на заем в срок от два месеца. По предложение на Комисията Съветът следва да е в състояние да одобри тази оценка с квалифицирано мнозинство посредством решение за изпълнение, което Съветът следва да се стреми да приеме в срок от четири седмици, считано от приемането на това предложение на Комисията.

(49) Всяка държава членка следва да е възможно да отпрати обосновано искане за изменение на плана за възстановяване и устойчивост в рамките на срока за изпълнение, когато обективни обстоятелства обосновават такова действие. Когато Комисията счита, че причините, изложени от съответната държава членка, оправдават такова изменение, тя следва да направи оценка на новия план за възстановяване и устойчивост в рамките на два месеца. Ако е необходимо, съответната държава членка и Комисията следва да могат да се споразумеят да удължат този срок с разумен период от време. Съветът следва да одобри оценката на новия план за възстановяване и устойчивост посредством решение за изпълнение въз основа на предложението на Комисията, и да се стреми да приеме това решение в срок от четири седмици от приемането на предложението.

(50) Институциите на Съюза следва да направят всичко възможно, за да съкратят времето за обработка, за да се гарантира безпроблемното и бързо прилагане на Механизма.

(51) От съображения за ефикасност и опростяване на финансовото управление на Механизма, финансовата подкрепа от Съюза за планове за възстановяване и устойчивост следва да

бъде под формата на финансиране, основано на постигането на резултати, измервани чрез ключовите етапи и целите, посочени в одобрените планове за възстановяване и устойчивост. За тази цел допълнителната подкрепа под формата на заеми следва да бъде свързана с допълнителните ключови етапи и цели, сравнени със съответните цели за безвъзмездната финансова подкрепа.

(52) Освобождаването на средства по линия на Механизма зависи от задоволителното изпълнение на съответните ключовите етапи и целите от държавите членки, както са изложени в плановете за възстановяване и устойчивост, като оценката на тези планове се одобрява от Съвета. Преди Комисията да приеме решение за разрешаване на изплащането на финансовото участие и когато е приложимо, на заема, тя следва да поиска становището на Икономическия и финансов комитет относно задоволителното изпълнение на съответните ключови етапи и цели от държавите членки въз основа на предварителна оценка от Комисията. За да може Комисията да вземе предвид становището на Икономическия и финансов комитет при оценката си, то следва да бъде дадено в срок от четири седмици след получаване на предварителната оценка от Комисията. В своите разисквания Икономическият и финансов комитет се стреми да постигне консенсус. Когато, по изключение, една или повече държави членки считат, че са налице сериозни отклонения от задоволителното изпълнение на съответните ключови етапи и цели, те могат да поискат от председателя на Европейския съвет да постави въпроса на следващото заседание на Европейския съвет. Съответните държави членки следва също така да информират без ненужно забавяне Съвета и Съветът следвана свой ред незабавно да информира Европейския парламент. При такива изключителни обстоятелства следва да не се взема решение за разрешаване на изплащането на финансовото участие и когато е приложимо, на заема, преди Европейският съвет да е обсъдил изчерпателно въпроса. Този процес по правило следва да не продължава повече от три месеца, след като Комисията е поискала становището на Икономическия и финансов комитет.

(53) За целите на доброто финансово управление и като същевременно се зачита основаният на резултатите характер на Механизма, следва да бъдат определени специални правила за бюджетните задължения, плащанията, спирането и възстановяването на средства, както и за прекратяването на споразумения, свързани с финансова подкрепа. За да се осигури предвидимост, следва да е възможно държавите членки да подават искания за плащане два пъти годишно. Плащанията следва да бъдат на вноски и да се основават на положителна оценка от Комисията за изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на съответната държава членка. Държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че използването на средствата във връзка с мерки, получаващи подкрепа от Механизма, е в съответствие с приложимото право на Съюза и с националното право. По-специално те следва да гарантират, че се предотвратяват, установяват и коригират измамите, корупцията и конфликтите на интереси и че се избягва двойното финансиране от Механизма и други програми на Съюза. Спирането и прекратяването на споразумения, свързани с финансова подкрепа, както и намаляването и възстановяването на финансовото участие, следва да бъдат възможни, когато планът за възстановяване и устойчивост не е изпълнен по задоволителен начин от съответната държава членка или в случай на сериозни нередности, а именно измами, корупция и конфликти на интереси във връзка с мерките, получаващи подкрепа от Механизма, или сериозно неизпълнение на задължение, произтичащо от споразуменията, свързани с финансова подкрепа. Когато е възможно, възстановяването следва да се осигурява чрез прихващане от оставащите плащания по Механизма. Следва да се създадат подходящи процедури по оспорване, за да се гарантира, че решението на Комисията във връзка със спирането и възстановяването на платени суми, както и прекратяването на споразумения, свързани с финансова подкрепа, зачита правото на държавите членки да предоставят коментари. Всички плащания на финансово участие на държавите членки следва да се извършват до 31 декември 2026 г.,

Източник: Правно-информационни системи "Сиела" 25/06/2025 г.

с изключение на мерките, посочени в **член 1, параграф 3, второ изречение от Регламент (ЕС) 2020/2094**, и на случаите, в които въпреки че е поето правно задължение или е прието решение, в съответствие със сроковете, посочени в член 3 от същия регламент, е необходимо Съюзът да може да изпълни задълженията си към държавите членки, включително в резултат на окончателно съдебно решение срещу Съюза.

(54) Комисията следва да гарантира, че финансовите интереси на Съюза са ефективно защитени. Въпреки че преди всичко държавата членка носи отговорност да гарантира, че Механизмът се изпълнява в съответствие с приложимото право на Съюза и с националното право, Комисията следва да може да получи достатъчна увереност от държавите членки в това отношение. За тази цел при изпълнението на Механизма държавите членки следва да гарантират функционирането на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол и възстановяват неправомерно изплатени или неправилно използвани суми. В това отношение държавите членки следва да могат да разчитат на обичайните национални системи за управление на бюджета. Държавите членки следва да събират стандартизирани категории данни и информация, които позволяват предотвратяването, разкриването и коригирането на сериозни нередности, като например измами, корупция и конфликти на интереси, във връзка с мерките, получаващи подкрепа от Механизма. Комисията следва да предоставя система за информация и мониторинг, включително единен инструмент за извличане на данни и измерване на риска, с цел получаване на достъп и анализиране на тези данни и информация с оглед на прилагането ѝ от всички държави членки.

(55) Комисията, Европейската служба за борба с измамите (OLAF), Сметната палата и когато е приложимо – Европейската прокуратура, следва да могат да използват системата за информация и мониторинг в рамките на своите правомощия и права.

(56) За да се улесни прилагането на мерките на държавите членки, насочени към избягване на двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза, Комисията следва да предоставя информация за получателите на средства, финансирани от бюджета на Съюза, в съответствие с **член 38, параграф 1 от Финансовия регламент**.

(57) На държавите членки и на Комисията следва да бъде разрешено да обработват лични данни само когато това е необходимо за целите на осигуряването на освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, одит и контрол върху използването на средства във връзка с мерките за изпълнение на реформи и инвестиционни проекти съгласно плана за възстановяване и устойчивост. Личните данни следва да се обработват в съответствие с **Регламент (ЕС) 2016/679 (14)** или **Регламент (ЕС) 2018/1725 (15)** на Европейския парламент и на Съвета, който от двата е приложим.

(58) За целите на ефективния мониторинг на изпълнението държавите членки следва да докладват два пъти годишно в рамките на европейския семестър за постигнатия напредък по изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост. Тези доклади, изготвени от съответните държави членки, следва да бъдат отразени по подходящ начин в националните програми за реформи, които да се използват като инструмент за докладване относно напредъка по изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост.

(59) Държавите членки следва да бъдат насърчавани да търсят становището на своите национални съвети по производителността и независими фискални институции относно плановете си за възстановяване и устойчивост, включително евентуално валидиране на елементи от своя план за

възстановяване и устойчивост.

(60) За да се гарантира прозрачност и отчетност при изпълнението на Механизма, Комисията, при условие че е разрешено предаването на чувствителна или на поверителна информация или при необходимост при спазване на подходящи условия на поверителност, следва да предава на Европейския парламент и на Съвета едновременно и при равни условия относимите документи и информация, като например плановете за възстановяване и устойчивост или техните изменения, представени от държавите членки, както и предложенията за решения за изпълнение на Съвета, оповестени от Комисията.

(61) Компетентната комисия на Европейския парламент може на всеки два месеца да отправя покана към Комисията за обсъждане в рамките на диалог относно възстановяване и устойчивост на въпроси, които се отнасят до изпълнението на Механизма, като например плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки, оценката, извършена от Комисията, основните констатации в доклада за преглед, степента на изпълнение на ключовите етапи и целите, процедури, свързани с плащане и спиране на плащанията, и всяка друга имаща отношение информация и документация, предоставена от Комисията във връзка с изпълнението на Механизма. Комисията следва да взема предвид всички елементи, произтичащи от становищата, изразени чрез диалога за възстановяване и устойчивост, включително резолюциите на Европейския парламент, ако има такива.

(62) За да се гарантира ефикасното и съгласувано разпределение на средства и спазването на принципа на добро финансово управление, действията по настоящия регламент следва да бъдат съгласувани с текущите програми на Съюза и да ги допълват, като същевременно се избягва двойното финансиране от Механизма и други програми на Съюза за едни и същи разходи. По-специално Комисията и държавите членки следва да осигурят ефективна координация на всички етапи от процеса, така че да се гарантира последователност, съгласуваност, взаимно допълване и полезно взаимодействие между източниците на финансиране. За тази цел държавите членки следва да са задължени, когато представят на Комисията своите планове за възстановяване и устойчивост, да представят и относимата информация за съществуващо или планирано финансиране от Съюза. Финансовата подкрепа по линия на Механизма следва да бъде допълваща към подкрепата, предоставена по линия на други програми и инструменти на Съюза, включително програмата InvestEU. Финансираните по линия на Механизма реформи и инвестиционни проекти следва да могат да получават финансиране от други програми и инструменти на Съюза, при условие че тази подкрепа не покрива същите разходи.

(63) Комисията следва да извършва мониторинг върху изпълнението на Механизма и да измерва постигането на целите по настоящия регламент по целенасочен и пропорционален начин. При мониторинга на изпълнението на Механизма Комисията следва да гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на дейностите и на техните резултати. За тази цел на получателите на финансиране от Съюза следва да се наложат пропорционални изисквания за докладване. Чрез делегирани актове Комисията следва да определи общите показатели, които да се използват за докладване на напредъка и за целите на мониторинга и оценката на Механизма, и да определи методика за докладване на социалните разходи, включително за децата и младите хора, в рамките на Механизма.

(64) Съгласно точки 22 и 23 от [Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г.](#) за по-добро законотворчество (16) настоящият Механизъм следва да се подложи на оценка въз

основа на информацията, събрана в съответствие със специалните изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват административната тежест, по-специално за държавите членки, и свръхрегулирането. Когато е целесъобразно, тези изисквания следва да включват измерими показатели, които да служат като основа за оценяване на последиците на Механизма на място.

(65) Посредством делегиран акт следва да се създаде специален набор от показатели, за да се показва напредъкът по изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки във всеки от шестте стълба, попадащи в обхвата на настоящия регламент, както и напредъкът, постигнат по отношение на изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост във връзка с общите показатели на Механизма. Наборът от показатели следва да започне да се прилага най-късно до декември 2021 г. и следва да се актуализира от Комисията два пъти годишно.

(66) За да се гарантира подходящо докладване на изпълнението и мониторинг на изпълнението на Механизма, включително по отношение на социалните разходи, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с [член 290 от ДФЕС](#) във връзка със специалния набор от показатели, показващ напредъка по изпълнението, и общите показатели, които следва да се използват, както и методиката за докладване на социалните разходи, включително за децата и младите хора. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в [Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г.](#) за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

(67) Комисията следва да представя на Европейския парламент и на Съвета годишен доклад относно изпълнението на Механизма. Този доклад следва да включва информация относно напредъка на държавите членки по одобрените плановете за възстановяване и устойчивост. Той следва също да включва информация относно изпълнението на ключовите етапи и целите, плащанията и спирането на плащанията, както и относно приноса на Механизма за постигане на целите в областта на климата и цифровите технологии, общите показатели и финансираните разходи по шестте стълба.

(68) Следва да се извърши независима оценка на изпълнението на целите на Механизма, на ефикасността на използването на неговите ресурси и на добавената му стойност. По целесъобразност оценката следва да бъде придружена от предложение за изменение на настоящия регламент. Освен това в независимата последваща оценка следва да се разгледа дългосрочното въздействие на Механизма.

(69) Оценката на плановете за възстановяване и устойчивост, които трябва да бъдат изпълнени от държавите членки, както и съответстващата финансова подкрепа следва да бъдат приети от Съвета посредством решение за изпълнение по предложение на Комисията. С тази цел, както и за да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящия регламент, на Съвета следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Изпълнителните правомощия във връзка с плащането на финансовата подкрепа при изпълнение на съответните ключови етапи и цели следва да се предоставят на Комисията и да се упражняват от нея в съответствие с процедурата по разглеждане по [Регламент \(ЕС\) № 182/2011](#) на Европейския парламент и на Съвета (17). Като се има предвид евентуалната необходимост от бързо плащане на финансовата подкрепа по линия на Механизма,

съгласно приложимите разпоредби на **Регламент (ЕС) № 182/2011** председателят на комитета по смисъла на посочения регламент следва да обмисли възможността, за всеки проект на акт за изпълнение, да бъде съкратен срокът за свикване на комитета и срокът за предоставяне на становище от комитета.

(70) След приемането на решение за изпълнение, на съответните държави членки и на Комисията следва да се даде възможност да постигнат съгласие по дадени оперативни договорености от техническо естество, съдържащи подробности за аспекти на изпълнението по отношение на сроковете, показателите за ключовите етапи и целите и достъпа до основните данни. За да се осигури актуалността на оперативните договорености по отношение на съществуващите обстоятелства по време на изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост, следва да бъде възможно елементите на такива оперативни договорености да бъдат изменяни по взаимно съгласие.

(71) Хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и Съвета съгласно **член 322 от ДФЕС**, се прилагат към настоящия регламент. Тези правила са установени във **Финансовия регламент** и определят по-специално процедурата за създаване и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко изпълнение и предвиждат проверки на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети съгласно **член 322 от ДФЕС**, включват общ режим на обвързване с условия с цел защитата на бюджета на Съюза.

(72) В съответствие с **Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013** на Европейския парламент и на Съвета (**18**) и регламенти (**ЕО, Евратом) № 2988/95 (19)**, (**Евратом, ЕО) № 2185/96 (20)** и (**ЕС) 2017/1939 (21)** на Съвета финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на измами, корупция и конфликти на интереси и когато е целесъобразно, с налагане на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (**Евратом, ЕО) № 2185/96** и (**ЕС, Евратом) № 883/2013** OLAF има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място с цел установяване наличието на измама, корупция, конфликти на интереси или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с **Регламент (ЕС) 2017/1939** на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно преследване за измами, корупция, конфликти на интереси и други престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в **Директива (ЕС) 2017/1371** на Европейския парламент и на Съвета (**22**). В съответствие с **Финансовия регламент** всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно **Регламент (ЕС) 2017/1939**, на Европейската прокуратура и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

(73) Комисията следва да може да участва в дейностите по комуникация, за да се гарантира видимостта на финансирането от Съюза и, по целесъобразност, да гарантира, че подкрепата по линия на Механизма се съобщава и признава чрез декларация за финансиране.

(74) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в **член 5 от Договора за Европейския съюз**. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член,

настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

(75) За да се създадат условия за незабавното прилагане на предвидените в настоящия регламент мерки, той следва да влезе в сила в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

## ГЛАВА 1 ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ И ФИНАНСОВ ПАКЕТ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава Механизъм за възстановяване и устойчивост (наричан по-нататък „Механизъм“).

С него се определят целите на Механизма, финансирането му, формите на финансиране от Съюза по линия на Механизма и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „фондове на Съюза“ означава фондовете, обхванати от регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд+, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и финансови правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и инструмента за управление на границите и визите („Регламента за общоприложимите разпоредби за периода 2021 г. — 2027 г.“);

2) „финансово участие“ означава безвъзмездна финансова подкрепа по линия на Механизма, която е на разположение за разпределяне или е вече разпределена на държава членка;

3) „европейски семестър“ означава процеса, предвиден в [член 2-а от Регламент \(ЕО\) № 1466/97](#) на Съвета (23);

4) „ключови етапи и цели“ означава измерване на напредъка за постигането на дадена реформа или инвестиция, като ключовите етапи са качествени постижения, а целите са количествени постижения;

5) „устойчивост“ означава способността за справяне с икономически, социални и екологични сътресения и/или трайни структурни промени по справедлив, устойчив и приобщаващ начин; и

6) „ненанасяне на значителни вреди“ означава да не се подкрепят или извършват

икономически дейности, които нанасят значителни вреди на която и да било екологична цел, когато е приложимо, по смисъла на **член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852**.

### Член 3

#### Обхват

Обхватът на прилагане на Механизма се отнася до областите на политиката от европейско значение, структурирани в шест стълба:

- а) екологичен преход;
- б) цифрова трансформация;
- в) интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включително икономическо сближаване, работни места, производителност, конкурентоспособност, научни изследвания, развитие и иновации, както и добре функциониращ вътрешен пазар със силни МСП;
- г) социално и териториално сближаване;
- д) здравеопазване, икономическа, социална и институционална устойчивост, с цел, *inter alia*, увеличаване на капацитета за реагиране при кризи и готовността за действия при кризи; и
- е) политики за следващото поколение, децата и младите хора, като например образование и умения.

### Член 4

#### Общи и специфични цели

1. В съответствие с шестте стълба, посочени в член 3 от настоящия регламент, съгласуваността и полезните взаимодействия, които създават, и в контекста на връзка с COVID-19, общата цел на Механизма е да се насърчава икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза чрез подобряване на устойчивостта, готовността за действия при кризи, капацитета за приспособяване и потенциала за растеж на държавите членки, чрез смекчаване на социалните и икономическите последици от тази криза, и по-специално върху жените, чрез допринасяне за прилагането на Европейския стълб на социалните права, чрез подпомагане на екологичния преход, чрез допринасяне за изпълнението на целите на Съюза в областта на климата до 2030 г., посочени в **член 2, точка 11 от Регламент (ЕС) 2018/1999**, както и чрез изпълнение на целта на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г., а също и за цифровия преход, като по този начин се допринася за увеличаване на икономическото и социалното сближаване, възстановяване и насърчаване на устойчивия растеж и интеграцията на икономиките на Съюза, насърчаване на създаването на висококачествена заетост, както и се допринася за стратегическата автономност на Съюза заедно с отворената икономика и се създава европейска добавена стойност.

2. За постигането на тази обща цел специфичната цел на Механизма е да предоставя на държавите членки финансова подкрепа с оглед постигането на ключовите етапи и целите на реформите и инвестициите, както е посочено в плановете за възстановяване и устойчивост. Тази специфична цел се преследва в тясно и прозрачно сътрудничество със съответните държави членки.

### Член 5

## Хоризонтални принципи

1. Подкрепата от Механизма не замества, освен в надлежно обосновани случаи, периодични национални бюджетни разходи и спазва принципа на допълняемост на финансирането от Съюза, посочен в **член 9**.

2. Механизмът подкрепя само мерки, които спазват принципа за „ненанасяне на значителни вреди“.

Член 6

## Ресурси от инструмента за възстановяване на Европейския съюз

1. Мерките, посочени в **член 1 от Регламент(ЕС) 2020/2094**, се изпълняват по линия на Механизма:

а) чрез сума в размер на най-много 312 500 000 000 EUR, посочена в **член 2, параграф 2, буква а), подточка ii) от Регламент (ЕС) 2020/2094** по цени от 2018 г., на разположение за безвъзмездна финансова подкрепа, при условията на **член 3, параграфи 4 и 7 от Регламент (ЕС) 2020/2094**.

Както е предвидено в **член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2020/2094**, тези суми представляват външни целеви приходи за целите на **член 21, параграф 5 от Финансовия регламент**

б) чрез сума от най-много 360 000 000 000 EUR, посочена в **член 2, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/2094** по цени от 2018 г., на разположение за отпускане на заеми на държавите членки съгласно **членове 14 и 15** от настоящия регламент, при условията на **член 3, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2020/2094**.

2. Сумите, посочени в параграф 1, буква а), може също така да покриват разходи, свързани с дейности за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, които са необходими за управлението на Механизма и постигането на неговите цели, по-специално проучвания, срещи на експерти, консултация със заинтересовани лица, дейности по комуникация и предоставяне на информация, включително приобщаващи действия за популяризиране, и институционална комуникация за политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите на настоящия регламент, разходи, свързани с ИТ мрежи, насочени към обработката и обмена на информация, институционални инструменти в областта на информационните технологии, и всички други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията за управлението на Механизма. Посочените суми могат също така да покриват разходите за други дейности за подпомагане, като контрол на качеството и мониторинг на проектите на място и разходите за партньорски консултации и експерти за оценката и изпълнението на реформи и инвестиции.

Член 7

## Ресурси от програмите със споделено управление и използване на ресурсите

1. Ресурсите, разпределени на държавите членки в режим на споделено управление, могат, по искане на съответната държава членка, да бъдат прехвърлени към Механизма при

условията, посочени в съответните разпоредби от Регламента за общоприложимите разпоредби за периода 2021 г. — 2027 г. Комисията изпълнява тези ресурси пряко в съответствие с **член 62, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент**. Тези ресурси се използват изключително в полза на съответната държава членка.

2. Държавите членки могат да предложат да включат като прогнозни разходи в своите планове за възстановяване и устойчивост плащанията за допълнителна техническа подкрепа в съответствие с **член 7 от Регламент (ЕС) 2021/240** и размера на паричната вноска за целите на подразделението „Държави членки“ съгласно съответните разпоредби от Регламента за програмата InvestEU. Тези разходи не надвишават 4% от общия размер на отпускнатите финансови средства по плана за възстановяване и устойчивост и съответните мерки, определени в плана за възстановяване и устойчивост, отговарят на изискванията на настоящия регламент.

#### Член 8

#### Изпълнение

Механизмът се изпълнява от Комисията при пряко управление в съответствие с относимите правила, приети съгласно **член 322 от ДФЕС**, по-специално с **Финансовия регламент и Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092** на Европейския парламент и на Съвета (24).

#### Член 9

#### Допълняемост и допълнително финансиране

Подкрепата по Механизма е в допълнение към подкрепата, предоставяна по линия на други програми и инструменти на Съюза. Реформите и инвестиционните проекти могат да получат подкрепа от други програми и инструменти на Съюза, при условие че тази подкрепа не покрива същите разходи.

#### Член 10

#### Мерки за обвързване на Механизма с доброто икономическо управление

1. Комисията отправя предложение до Съвета за спиране на всички или на част от бюджетните задължения или от плащанията, когато Съветът реши в съответствие с **член 126, параграф 8 или параграф 11 от ДФЕС**, че дадена държава членка не е предприела ефективни действия за коригиране на прекомерния си дефицит, освен ако е установил наличието на сериозен икономически спад в Съюза като цяло по смисъла на **член 3, параграф 5 и член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1467/97** на Съвета (25).

2. Комисията може да отправи предложение до Съвета за спиране на всички или на част от бюджетните задължения или от плащанията във връзка с всеки от следните случаи:

а) когато Съветът приеме две последователни препоръки в същата процедура при прекомерен дисбаланс в съответствие с **член 8, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1176/2011** на основание, че дадена държава членка е представила неудовлетворителен план за корективни действия;

б) когато Съветът приеме две последователни решения в същата процедура при прекомерен дисбаланс в съответствие с **член 10, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1176/2011**, с

които се установява неспазване от страна на държава членка на основание, че последната не е предприела препоръчаните корективни действия;

в) когато Комисията заключи, че дадена държава членка не е предприела мерките, посочени в **Регламент (ЕО) № 332/2002**, и вследствие на това реши да не разрешава отпускането на финансовата подкрепа, предоставена на тази държава членка;

г) когато Съветът реши, че дадена държава членка не спазва програмата за макроикономически корекции, посочена в **член 7 от Регламент (ЕС) № 472/2013**, или мерките, поискани с решение на Съвета, прието в съответствие с **член 136, параграф 1 от ДФЕС**.

Отдава се приоритет на спирането на бюджетни задължения; плащания се спират само ако са поискани незабавни действия и в случай на съществено неспазване.

Решението за спиране на плащанията се прилага за искания за плащане, подадени след датата на решението за спиране.

3. Предложение от страна на Комисията за решение за спиране на бюджетни задължения се счита за прието от Съвета, освен ако Съветът вземе решение посредством акт за изпълнение да отхвърли това предложение с квалифицирано мнозинство в срок от един месец от представянето на предложението на Комисията.

Спирането на бюджетни задължения се прилага за бюджетните задължения, поети от 1 януари на годината, следваща приемането на решението за спиране.

Съветът приема решение посредством акт за изпълнение относно дадено предложение на Комисията, посочено в параграфи 1 и 2, във връзка със спирането на плащанията.

4. Обхватът и равнището на спирането на бюджетни задължения или на плащания трябва да бъдат пропорционални, да зачитат равноправното третиране на държавите членки и да вземат предвид икономическите и социалните условия в съответната държава членка, по-специално равнището на безработицата, равнището на бедност или социално изключване в съответната държава членка спрямо средното за Съюза равнище и въздействието на спирането върху икономиката на съответната държава членка.

5. Спирането на бюджетни задължения се прилага в размер до 25% от задълженията или 0,25% от номиналния БВП, в зависимост от това коя от двете стойности е по-ниска, във всеки от следните случаи:

а) при първи случай на неспазване при процедура при прекомерен дефицит, както е посочено в параграф 1;

б) при първи случай на неспазване, свързано с план за корективни действия в рамките на процедура при прекомерен дисбаланс, както е посочено в параграф 2, буква а);

в) при случай на неспазване на препоръчаните корективни действия в съответствие с процедура при прекомерен дисбаланс, както е посочено в параграф 2, буква б);

г) при първи случай на неспазване, както е посочено в параграф 2, букви в) и г).

В случай на трайно неспазване спирането на бюджетни задължения може да надхвърля максималните проценти, определени в първата алинея.

6. Съветът отменя спирането на бюджетни задължения по предложение на Комисията в съответствие с процедурата, посочена в параграф 3, първа алинея от настоящия член, в следните случаи:

а) когато процедурата при прекомерен дефицит се провежда при спиране в съответствие с **член 9 от Регламент (ЕО) № 1467/97** или Съветът реши в съответствие с **член 126, параграф 12 от ДФЕС** да отмени решението относно съществуването на прекомерен дефицит;

б) когато Съветът е одобрил плана за корективни действия, подаден от съответната държава членка в съответствие с **член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1176/2011**, или процедурата при прекомерен дисбаланс е поставена в положение на спиране в съответствие с **член 10, параграф 5** от посочения регламент, или Съветът приключи процедурата при прекомерен дисбаланс в съответствие с **член 11** от посочения регламент;

в) когато Комисията заключи, че дадена държава членка е предприела подходящи мерки, както е посочено в **Регламент (ЕО) № 332/2002**;

г) когато Комисията заключи, че съответната държава членка е предприела подходящи мерки за изпълнението на програмата за макроикономически корекции, посочена в **член 7 от Регламент (ЕС) № 472/2013**, или мерките, поискани с решение на Съвета, прието в съответствие с **член 136, параграф 1 от ДФЕС**.

След като Съветът отмени спирането на бюджетните задължения, Комисията може отново да поеме бюджетни задължения, спрени преди това, без да се засягат разпоредбите на **член 3, параграфи 4, 7 и 9 от Регламент (ЕС) 2020/2094**.

Решение за отмяна на спирането на плащанията се взема от Съвета по предложение на Комисията в съответствие с процедурата, посочена в параграф 3, трета алинея, когато са изпълнени приложимите условия, посочени в настоящия параграф, първа алинея.

7. Комисията информира Европейския парламент за прилагането на настоящия член. По-специално, когато Комисията прави предложение съгласно параграф 1 или 2, незабавно информира Европейския парламент и представя подробни данни относно бюджетните задължения и плащанията, които биха могли да бъдат обект на спиране.

Компетентната комисия на Европейския парламент може да покани Комисията на разискване на приложението на настоящия член в рамките на структуриран диалог, за да се даде възможност на Европейския парламент да изрази становището си. Комисията надлежно взема под внимание становищата, изразени от Европейския парламент.

Комисията предава предложението за спиране или предложението за отмяна на такова спиране на Европейския парламент и на Съвета без забавяне след приемането му. Европейският парламент може да покани Комисията да обясни причините за предложението си.

8. До 31 декември 2024 г. Комисията прави преглед на прилагането на настоящия член. За тази цел Комисията изготвя доклад, който предава на Европейския парламент и на Съвета и който при необходимост е придружен от законодателно предложение.

9. При големи промени в социалната и икономическата ситуация в Съюза Комисията може да представи предложение за преглед на приложението на настоящия член или Европейският парламент или Съветът, като действат в съответствие с **член 225** или **член 241 ДФЕС**, могат да изискат от Комисията да представи подобно предложение.

## ГЛАВА 2 ФИНАНСОВО УЧАСТИЕ, ПРОЦЕС НА РАЗПРЕДЕЛЯНЕ, ОТПУСКАНЕ НА ЗАЕМИ И ПРЕГЛЕД

### Член 11

#### Максимално финансово участие

1. За всяка държава членка максималното финансово участие се изчислява, както следва:

а) за 70% от сумата, посочена в **член 6, параграф 1, буква а**), конвертирана в текущи цени въз основа на населението, реципрочната стойност на БВП на глава от населението и относителното равнище на безработица на всяка държава членка, както е посочено в методиката в **приложение II**;

б) за 30% от сумата, посочена в **член 6, параграф 1, буква а**), конвертирана в текущи цени въз основа на населението, реципрочната стойност на БВП на глава от населението и в еднакви пропорции – промяната на реалния БВП през 2020 г. и съвкупната промяна на реалния БВП за периода 2020 г.-2021 г., както е посочено в **приложение III**. Промяната на реалния БВП за 2020 г. и съвкупната промяна на реалния БВП за периода 2020 г.-2021 г. се основават на есенните икономически прогнози на Комисията от 2020 г.

2. Изчисляването на максималното финансово участие по параграф 1, буква б) се актуализира до 30 юни 2022 г. за всяка държава членка, като данните от есенните икономически прогнози на Комисията от 2020 г. се заменят с фактическите резултати във връзка с промяната на реалния БВП за 2020 г. и съвкупната промяна на реалния БВП за периода 2020 г.-2021 г.

### Член 12

#### Разпределяне на финансовото участие

1. Всяка държава членка може да подаде искане до максималното си финансово участие, посочено в **член 11**, за изпълнение на плановете си за възстановяване и устойчивост.

2. До 31 декември 2022 г. Комисията предоставя за разпределяне 70% от сумата, посочена в **член 6, параграф 1, буква а**), конвертирана в текущи цени.

3. От 1 януари 2023 г. до 31 декември 2023 г. Комисията предоставя за разпределяне 30% от сумата, посочена в **член 6, параграф 1, буква а**), конвертирана в текущи цени.

4. Разпределението по параграфи 2 и 3 не засяга **член 6, параграф 2**.

Член 13

#### Предварително финансиране

1. При условие че Съветът приеме до 31 декември 2021 г. решението за изпълнение, посочено в **член 20, параграф 1**, и по искане на дадена държава членка, подадено заедно с представянето на плана ѝ за възстановяване и устойчивост, Комисията извършва плащане по предварително финансиране на сума в размер до 13% от финансовото участие и когато е приложимо – до 13% от подкрепата, както е посочено в **член 20**, параграфи 2 и 3. Чрез дерогация от **член 116, параграф 1 от Финансовия регламент** Комисията извършва съответното плащане, доколкото е възможно, в срок от два месеца след приемането от нейна страна на правното задължение, посочено в **член 23**.

2. В случаи на предварително финансиране по параграф 1 от настоящия член финансовото участие и когато е приложимо – подкрепата, които трябва да бъдат изплатени съгласно посоченото в **член 20, параграф 5, буква а) или буква з)** съответно, се коригират пропорционално.

3. Ако размерът на предварителното финансиране от финансовото участие съгласно параграф 1 от настоящия член, надхвърля 13% от максималното финансово участие, изчислено в съответствие с **член 11, параграф 2** към 30 юни 2022 г., следващото плащане, разрешено в съответствие с **член 24, параграф 5**, и ако е необходимо – следващите плащания, се намаляват до компенсирани на разликата. Ако оставащите плащания са недостатъчни, надплатената сума се връща.

Член 14

#### Заеми

1. До 31 декември 2023 г., при искане от дадена държава членка, Комисията може да предостави на съответната държава членка заем за изпълнението на плановете ѝ за възстановяване и устойчивост.

2. Дадена държава членка може да поиска подкрепа под формата на заем едновременно с представянето на плана за възстановяване и устойчивост, посочен в **член 18**, или в различен момент преди 31 август 2023 г. В последния случай искането се придружава от преразгледан план за възстановяване и устойчивост, включващ допълнителни ключови етапи и цели.

3. В искането за подкрепа под формата на заем от дадена държава членка се посочват:

а) причините за отпускането на заема, обосновани от по-големите финансови нужди, свързани с допълнителни реформи и инвестиции;

б) допълнителните реформи и инвестиции в съответствие с **член 18**;

в) по-високите разходи за съответния план за възстановяване и устойчивост в сравнение с размера на финансовото участие, разпределено за плана за възстановяване и устойчивост съгласно **член 20, параграф 4, буква а)** или съответно **член 20, параграф 4, буква а) или буква б)**.

4. Размерът на заема за плана за възстановяване и устойчивост на съответната държава членка не може да надвишава разликата между общите разходи за плана за възстановяване и устойчивост, евентуално преразгледан, когато е приложимо, и максималното финансово участие, посочено в **член 11**.

5. Максималният размер на подкрепата под формата на заем за всяка държава членка не надвишава 6,8% от нейния БНД за 2019 г. по текущи цени.

6. Чрез дерогация от параграф 5, в зависимост от наличието на ресурси, при извънредни обстоятелства размерът на подкрепата под формата на заем може да бъде увеличен.

7. Заемът се отпуска на траншове, при условие че ключовите етапи и целите са изпълнени в съответствие с **член 20, параграф 5, буква з**).

8. Комисията прави оценка на искането за предоставяне на подкрепа под формата на заем в съответствие с **член 19**. По предложение на Комисията Съветът взема решение за изпълнение в съответствие с **член 20, параграф 1**. Когато е целесъобразно, планът за възстановяване и устойчивост се изменя съответно.

#### Член 15

#### Споразумение за заем

1. Преди да сключи споразумение за заем със съответната държава членка, Комисията преценява дали:

а) обосновката за искането за подкрепа под формата на заем и неговият размер се считат за разумни и реалистични във връзка с допълнителните реформи и инвестиции; и

б) допълнителните реформи и инвестиции отговарят на критериите, посочени в **член 19, параграф 3**.

2. Когато Комисията разглежда дали искането за подкрепа под формата на заем отговаря на критериите по параграф 1, и при приемането на решението за изпълнение на Съвета, посочено в **член 20, параграф 1**, Комисията сключва споразумение за заем със съответната държава членка. В допълнение към елементите, посочени в **член 220, параграф 5 от Финансовия регламент**, споразумението за заем съдържа следните елементи:

а) размера на заема в евро, включително, когато е приложимо, сумата на предварително финансирания заем в съответствие с **член 13**;

б) средния срок до падежа; **член 220, параграф 2 от Финансовия регламент** не се прилага по отношение на този падеж;

в) формулата за ценообразуване и периода, през който заемът е на разположение;

г) максималния брой на вноските и графика за изплащане;

д) другите елементи, необходими за изпълнението на заема във връзка с реформите и

съответните инвестиционни проекти съобразно решението, посочено в **член 20, параграф 3**.

3. В съответствие с **член 220, параграф 5, буква д) от Финансовия регламент** разходите, свързани с отпускането на средства за посочените в настоящия член заеми, се поемат от държавите членки бенефициери.

4. Комисията установява необходимите мерки за управлението на операциите по предоставянето на средства за заеми, отпускани в съответствие с настоящия член.

5. Държава членка, която се ползва от заем, отпуснат в съответствие с настоящия член, открива специална сметка за управлението на получения заем. Тя също така превежда дължимите главница и лихва по евентуални свързани заеми по сметка, посочена от Комисията, в съответствие с мерките, установени съгласно параграф 4, двадесет работни дни преди съответната дата на падеж.

Член 16

Доклад за преглед

1. До 31 юли 2022 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за преглед на изпълнението на Механизма.

2. В доклада за преглед по-специално се определят следните елементи:

а) оценка на степента, в която изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост е в съответствие с обхвата и допринася за общите цели на настоящия регламент в съответствие с шестте стълба, посочени в **член 3**, включително как плановете за възстановяване и устойчивост се справят с неравенството между жените и мъжете:

б) количествена оценка на приноса на плановете за възстановяване и устойчивост за:

i) целта в областта на климата в размер най-малко на 37%,

ii) целта в областта на цифровите технологии в размер най-малко на 20%,

iii) всеки от шестте стълба, посочени в **член 3**;

в) степента на изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост и забележки и насоки за държавите членки преди актуализирането на техните плановете за възстановяване и устойчивост, посочени в **член 18, параграф 2**.

3. За целите на доклада за преглед, посочен в параграф 1 от настоящия член, Комисията взема предвид набора от показатели, посочен в **член 30**, докладите на държавите членки, посочени в **член 27**, и всяка друга имаща отношение информация относно изпълнението на ключовите етапи и целите на плановете за възстановяване и устойчивост, налични от процедурите за плащане, спиране и прекратяване, посочени в **член 24**.

4. Компетентната комисия на Европейския парламент може да прикани Комисията да предостави основните констатации в доклада за преглед в контекста на диалога за възстановяване и устойчивост, посочен в **член 26**.

## ГЛАВА 3 ПЛАНОВЕ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

### Член 17

#### Допустимост

1. В рамките на обхвата, определен в **член 3**, и в изпълнение на целите, посочени в **член 4**, държавите членки изготвят национални планове за възстановяване и устойчивост. Тези планове определят програмата за реформи и инвестиции на съответната държава членка. Плановете за възстановяване и устойчивост, които отговарят на условията за финансиране по механизма, включват мерки за осъществяване на реформи и публични инвестиции чрез всеобхватен и съгласуван пакет, който може да включва също така публични схеми, насочени към стимулиране на частни инвестиции.

2. Мерките, започнали от 1 февруари 2020 г. нататък, са допустими, при условие че отговарят на изискванията, определени в настоящия регламент.

3. Плановете за възстановяване и устойчивост са съобразени със съответните специфични за отделните държави предизвикателства и приоритети, установени в рамките на европейския семестър, както и с тези, установени в последната препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната за държавите членки, чиято парична единица е еврото. Плановете за възстановяване и устойчивост са в съответствие и с информацията, включена от държавите членки в националните програми за реформи в рамките на европейския семестър, в техните национални планове в областта на енергетиката и климата и техните актуализации съгласно **Регламент (ЕС) 2018/1999**, в териториалните планове за справедлив преход съгласно Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Фонда за справедлив преход (наричан по-нататък „Регламентът за Фонда за справедлив преход“), в плановете за изпълнение на Гаранцията за младежта и в споразуменията за партньорство и оперативните програми в рамките на фондовете на Съюза.

4. Плановете за възстановяване и устойчивост зачитат хоризонталните принципи, установени в **член 5**.

5. Когато дадена държава членка е освободена от наблюдението и оценката в рамките на европейския семестър въз основа на **член 12 от Регламент (ЕС) № 472/2013** или е предмет на надзор съгласно **Регламент (ЕО) № 332/2002**, настоящия регламент се прилага към съответната държава членка във връзка с предизвикателствата и приоритетите, определени от мерките, предвидени в посочените регламенти.

### Член 18

#### План за възстановяване и устойчивост

1. Държава членка, която желае да получи финансово участие в съответствие с **член 12**, представя на Комисията план за възстановяване и устойчивост съгласно **член 17, параграф 1**.

2. След като Комисията предостави за разпределяне сумата, посочена в **член 12**,

**параграф 3**, държавата членка може да актуализира и представи плана за възстановяване и устойчивост, посочен в параграф 1 от настоящия член, за да се вземе предвид актуализираното максимално финансово участие, изчислено в съответствие с **член 11, параграф 2**.

3. Планът за възстановяване и устойчивост, представен от държавата членка, може да бъде подаден в единен интегриран документ заедно с националната програма за реформи на държавата и се представя по правило най-късно до 30 април. Проект на план за възстановяване и устойчивост може да бъде представен от държавите членки от 15 октомври на предходната година.

4. Планът за възстановяване и устойчивост трябва да бъде надлежно мотивиран и обоснован. В него по-специално се определят следните елементи:

а) обяснение на това как планът за възстановяване и устойчивост, като се вземат предвид включените в него мерки, представлява цялостен и адекватно балансиран отговор на икономическото и социалното положение на държавата членка и по този начин допринася по подходящ начин за всички стълбове, посочени в **член 3**, отчитайки специфичните предизвикателства пред съответната държава членка;

б) обяснение на това как планът за възстановяване и устойчивост допринася за ефективното справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, включително техните фискални аспекти, и в препоръките, направени съгласно **член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011**, когато е приложимо отправени към съответната държава членка, или предизвикателствата, посочени в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър;

в) подробно обяснение на начина, по който планът за възстановяване и устойчивост укрепва потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост на съответната държава членка, включително чрез насърчаването на политики за децата и младите хора, и смекчава икономическото и социалното въздействие на кризата във връзка с COVID-19, като допринася за прилагането на Европейския стълб на социалните права и по този начин засилва икономическото, социалното и териториалното сближаване и конвергенция в рамките на Съюза;

г) обяснение на това как планът за възстановяване и устойчивост гарантира, че никоя от мерките за изпълнение на реформите и инвестициите, включени в плана за възстановяване и устойчивост, не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на **член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852** („принцип за ненанасяне на значителни вреди“);

д) качествено обяснение на начина, по който се очаква съдържателните мерки в плана за възстановяване и устойчивост да допринесат за екологичния преход, включително биологичното разнообразие, или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него, и дали те възлизат на сума, която представлява най-малко 37% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за проследяване на действията в областта на климата, посочена в **приложение VI**; тази методика се използва по съответния начин за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в **приложение VI**; коефициентите за подкрепа на целите в областта на климата могат да бъдат увеличени до обща стойност от 3% от разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които

увеличават надеждно тяхното въздействие върху целите в областта на климата, както е обяснено в плана за възстановяване и устойчивост;

е) обяснение на начина, по който се очаква мерките в плана за възстановяване и устойчивост да допринесат за цифровия преход или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него, и дали те представляват най-малко 20% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за цифрово маркиране, посочена в **приложение VII**; тази методика се използва по съответния начин за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в **приложение VII**; коефициентите за подкрепа на целите в областта на цифровите технологии могат да бъдат увеличени за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават тяхното въздействие върху целите в областта на цифровите технологии;

ж) когато е целесъобразно, за инвестиции в цифров капацитет и свързаност, самооценка на сигурността въз основа на общи обективни критерии, в която се посочват всички проблеми, свързани със сигурността, и се описва подробно как тези проблеми ще бъдат решени, за да се спазят приложимото право на Съюза и национално право;

з) посочване дали мерките, включени в плана за възстановяване и устойчивост, включват трансгранични или многонационални проекти;

и) предвидените ключови етапи и цели и примерен график за изпълнението на реформите, и инвестициите, които трябва да са завършени до 31 август 2026 г.;

й) предвидените инвестиционни проекти и съответния инвестиционен период;

к) прогнозните общи разходи за извършените реформи и инвестиции, обхванати от представения план за възстановяване и устойчивост (наричани още „прогнозни общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост“), подкрепени от подходяща обосновка и от обяснения по какъв начин те съответстват на принципа за ефективност на разходите и са съизмерими с очакваното икономическо и социално въздействие на национално равнище;

л) когато е приложимо, информация за съществуващо или планирано финансиране от Съюза;

м) придружаващите мерки, които могат да бъдат необходими;

н) обосновка на съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост; и обяснение на съответствието му с принципите, плановете и програмите, посочени в **член 17**;

о) обяснение на начина, по който се очаква мерките в плана за възстановяване и устойчивост да допринесат за равенството между половете и равните възможности за всички и за интегрирането на тези цели в съответствие с принципи 2 и 3 на Европейския стълб на социалните права и цел 5 от целите за устойчиво развитие на ООН и когато е приложимо с националната стратегия за равенство между половете;

п) мерките за ефективния мониторинг и ефективното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост от съответната държава членка, включително предложените ключови

етапи и цели, както и свързаните с тях показатели;

р) с оглед на изготвянето и когато е възможно, изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост резюме на процеса на консултации, проведен в съответствие с националната правна рамка, с местните и регионалните органи, социалните партньори, организациите на гражданското общество, младежките организации и други заинтересовани страни, и как приносът на заинтересованите страни е отразен в плана за възстановяване и устойчивост;

с) обяснение на системите на държавата членка за предотвратяване, разкриване и коригиране на корупция, измами и конфликти на интереси при използването на средствата по линия на Механизма и мерки, които имат за цел избягване на двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза;

т) когато е целесъобразно, искането за подкрепа под формата на заем и допълнителните ключови етапи съгласно **член 14**, параграфи 2 и 3 и неговите елементи; и

у) друга информация, която е от значение.

5. При изготвянето на плановете си за възстановяване и устойчивост държавите членки могат да поискат от Комисията да организира обмен на добри практики, за да се даде възможност на отправилите искане държави членки да се възползват от опита на други държави членки. Държавите членки могат също така да поискат техническа подкрепа по линия на Инструмента за техническа подкрепа. Държавите членки се насърчават да подкрепят полезните взаимодействия с плановете за възстановяване и устойчивост на други държави членки.

Член 19

Оценка на Комисията

1. Комисията оценява плана за възстановяване и устойчивост или когато е приложимо, актуализацията на този план, представена от държавата членка в съответствие с **член 18, параграф 1 или параграф 2**, в срок от два месеца от официалното представяне и прави предложение за решение за изпълнение на Съвета в съответствие с **член 20, параграф 1**. При извършването на тази оценка Комисията действа в тясно сътрудничество със съответната държава членка. Комисията може да направи коментари или да поиска допълнителна информация. Съответната държава членка предоставя поисканата допълнителна информация и може да преразгледа плана за възстановяване и устойчивост, ако е необходимо, включително след официалното представяне на плана за възстановяване и устойчивост. Съответната държава членка и Комисията могат да се споразумеят да удължат срока за оценка с разумен период от време, ако е необходимо.

2. При оценяването на плана за възстановяване и устойчивост и при определянето на сумата, която ще бъде разпределена на съответната държава членка, Комисията взема предвид наличната аналитична информация за съответната държава членка в рамките на европейския семестър, както и обосновката и елементите, предоставени от тази държава членка, както е посочено в **член 18, параграф 4**, както и всяка друга съответна информация, като например по-специално информацията, която се съдържа в националната програма за реформи и в националния план в областта на енергетиката и климата на тази държава членка, в териториалните плановете за справедлив преход съгласно Регламента за Фонда за справедлив преход, в плановете за изпълнение на Гаранцията за младежта и, ако е приложимо, информацията от техническата подкрепа, получена чрез

Инструмента за техническа подкрепа.

3. Комисията оценява целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост, като за тази цел взема предвид следните критерии, които се прилагат в съответствие с **приложение V**:

Целесъобразност:

а) дали планът за възстановяване и устойчивост представлява всеобхватен и адекватно уравновесен отговор на икономическото и социалното положение, като по този начин допринася по подходящ начин и за шестте стълба, посочени в **член 3**, като се вземат предвид специфичните предизвикателства на съответната държава членка и разпределените ѝ финансови средства;

б) дали се очаква планът за възстановяване и устойчивост да допринесе за ефективното справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, включително техните фискални аспекти и препоръките, направени съгласно **член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011**, когато е приложимо, отправени към съответната държава членка, или предизвикателствата в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър;

в) дали се очаква планът за възстановяване и устойчивост да спомага ефективно за укрепването на потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост на съответната държава членка, като допринася за прилагането на Европейския стълб на социалните права, включително чрез насърчаване на политиките за децата и младите хора, както и за смекчаването на икономическото и социалното въздействие на кризата във връзка с COVID-19, като при това засилва икономическото, социалното и териториалното сближаване и конвергенцията в рамките на Съюза;

г) дали се очаква планът за възстановяване и устойчивост да гарантира, че никоя от мерките за изпълнение на реформите и инвестиционните проекти, включени в плана за възстановяване и устойчивост, не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на **член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852** („принцип за ненанасяне на значителни вреди“); за тази цел Комисията предоставя на държавите членки технически насоки;

д) дали планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които ефективно допринасят за екологичния преход, включително биологичното разнообразие, или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него, и дали те представляват най-малко 37% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за проследяване на действията в областта на климата, изложена в **приложение VI**; тази методика се използва по съответния начин за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в **приложение VI**; при наличие на съгласие от страна на Комисията коефициентите за подкрепа на целите в областта на климата може да бъдат увеличени до обща стойност в размер на 3% от разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават надеждно тяхното въздействие върху целите в областта на климата;

е) дали планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които ефективно допринасят за цифровия преход или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от

него, и дали те представляват най-малко 20% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за цифрово маркиране, посочена в **приложение VII**; тази методика се използва по съответния начин за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в **приложение VII**; коефициентите за подкрепа на целите в областта на цифровите технологии могат да бъдат увеличени за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават тяхното въздействие върху целите в областта на цифровите технологии;

Ефективност:

ж) дали се очаква планът за възстановяване и устойчивост да окаже трайно въздействие върху съответната държава членка;

з) дали се очаква мерките, предложени от съответните държави членки, да осигурят ефективен мониторинг и изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, включително предвидения график, ключовите етапи и целите, както и свързаните с тях показатели;

Ефикасност:

и) дали представената от държавата членка обосновка за размера на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост е разумна и реалистична, дали съответства на принципа за ефективност на разходите и дали е съизмерима с очакваното въздействие върху националната икономика и обществото;

й) дали се очаква мерките, предложени от съответната държава членка, да предотвратяват, разкриват и коригират корупция, измами и конфликти на интереси при използването на средствата, предоставени по линия на Механизма, включително мерки, които имат за цел избягване на двойно финансиране от Механизма и други програми на ЕС;

Съгласуваност:

к) дали планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки за осъществяването на реформи и на проекти за публични инвестиции, които представляват съгласувани действия.

4. Ако държава членка е поискала заем, както е посочено в **член 14**, Комисията преценява дали искането за заем отговаря на критериите, посочени в **член 15, параграф 1** и по-специално дали допълнителните реформи и инвестиции, за които се отнася това искане, отговарят на критериите за оценка по параграф 3.

5. Когато Комисията дава отрицателна оценка на план за възстановяване и устойчивост, тя съобщава надлежно обоснована оценка в рамките на срока, посочен в параграф 1.

6. За целите на оценката на плановете за възстановяване и устойчивост, представени от държавите членки, Комисията може да се подпомага от експерти.

Член 20

Предложение на Комисията и решение за изпълнение на Съвета

1. По предложение на Комисията Съветът одобрява, посредством решение за изпълнение, оценката на плана за възстановяване и устойчивост, представен от държавата членка в съответствие с **член 18, параграф 1**, или когато е приложимо, неговата актуализация, представена в съответствие с **член 18, параграф 2**.

2. В случай че Комисията даде положителна оценка на план за възстановяване и устойчивост, предложението на Комисията за решение за изпълнение на Съвета определя реформите и инвестиционните проекти, които трябва да се изпълнят от държавата членка, включително ключовите етапи и целите и финансовото участие, изчислено съгласно **член 11**.

3. Когато съответната държава членка поиска подкрепа под формата на заем, в предложението на Комисията за решение за изпълнение на Съвета се посочват също така размерът на заема, както е посочено в **член 14**, параграфи 4 и 6, и допълнителните реформи и инвестиционни проекти, които ще бъдат изпълнени от държавата членка, на която се отпуска този заем, включително допълнителните ключови етапи и цели.

4. Финансовото участие, посочено в параграф 2, се определя въз основа на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост, предложени от съответната държава членка и оценени съгласно критериите, посочени в **член 19, параграф 3**. Размерът на финансовото участие се определя, както следва:

а) когато планът за възстановяване и устойчивост отговаря задоволително на критериите, определени в **член 19, параграф 3**, и размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е равен на или по-голям от максималното финансово участие, изчислено за тази държава членка в съответствие с **член 11**, разпределеното за държавата членка финансово участие е равно на общия размер на максималното финансово участие, изчислено за тази държава членка в съответствие с **член 11**;

б) когато планът за възстановяване и устойчивост отговаря задоволително на критериите, определени в **член 19, параграф 3**, и размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е по-нисък от максималното финансово участие, изчислено за тази държава членка в съответствие с **член 11**, разпределеното за държавата членка финансово участие е равно на размера на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост;

в) когато планът за възстановяване и устойчивост не отговаря задоволително на критериите, определени в **член 19, параграф 3**, финансовото участие няма да бъде разпределено на съответната държава членка.

5. Предложението на Комисията, посочено в параграф 2, предвижда също:

а) финансовото участие, което трябва да бъде изплатено на вноски, след като държавата членка изпълни задоволително съответните ключови етапи и цели, определени във връзка с изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост;

б) финансовото участие и когато е приложимо, размерът на подкрепата под формата на заем, която трябва да бъде изплатена под формата на предварително финансиране в съответствие с **член 13** след одобрение на плана за възстановяване и устойчивост;

в) описанието на реформите и на инвестиционните проекти и размера на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост;

г) срока, който следва да бъде не по-късно от 31 август 2026 г., до който трябва да бъдат изпълнени окончателните ключови етапи и цели както за инвестиционните проекти, така и за реформите;

д) мерките и графика за мониторинг и изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, включително, когато е приложимо, необходимите мерки за спазване на **член 22**;

е) съответните показатели във връзка с изпълнението на предвидените ключови етапи и цели;

ж) редът и условията за предоставяне на пълен достъп от Комисията до съответните основни данни; и

з) когато е целесъобразно-размера на заема, който трябва да бъде платен на вноски, и допълнителните ключови етапи и цели, свързани с изплащането на заема.

6. Мерките и графика за мониторинг и изпълнение, посочени в параграф 5, буква д), съответните показатели, свързани с изпълнението на предвидените ключови етапи и цели, посочени в параграф 5, буква е), редът и условията за предоставяне на пълен достъп от Комисията до основните данни, посочени в параграф 5, буква ж), и когато е целесъобразно, допълнителните ключови етапи и цели, свързани с изплащането на заема, посочени в параграф 5, буква з), се уточняват допълнително чрез оперативни договорености между съответната държава членка и Комисията след приемането на решението, посочено в параграф 1.

7. Съветът приема решенията за изпълнение, посочени в параграф 1, по правило в срок от четири седмици от приемането на предложението на Комисията.

8. По предложение на Комисията Съветът изменя без ненужно забавяне своето решение за изпълнение, прието в съответствие с член 20, параграф 1, с цел включване на актуализираната максимална финансова вноска, изчислена в съответствие с **член 11, параграф 2**.

#### Член 21

#### Изменение на плана за възстановяване и устойчивост

1. Когато планът за възстановяване и устойчивост, включително съответните ключови етапи и цели, вече не може да бъде постигнат частично или изцяло от съответната държава членка поради обективни обстоятелства, съответната държава членка може да отправи обосновано искане до Комисията да направи предложение за изменение или замяна на решенията за изпълнение на Съвета, посочени в **член 20**, параграфи 1 и 3. За тази цел държавата членка може да предложи изменен или нов план за възстановяване и устойчивост. Държавите членки могат да поискат техническа подкрепа за подготовката на такова предложение по линия на Инструмента за техническа подкрепа.

2. Когато Комисията счете, че причините, представени от съответната държава членка, обосновават изменение на плана за възстановяване и устойчивост, Комисията оценява изменения или нов план за възстановяване и устойчивост в съответствие с **член 19** и прави предложение за ново

решение за изпълнение на Съвета в съответствие с **член 20, параграф 1** в срок от два месеца от официалното представяне на искането. Ако е необходимо, съответната държава членка и Комисията могат да се споразумеят да удължат този срок с разумен период от време. Съветът приема новото решение за изпълнение по правило в срок от четири седмици от приемането на предложението на Комисията.

3. Когато Комисията счете, че причините, представени от съответната държава членка, не обосновават изменение на съответния план за възстановяване и устойчивост, тя отхвърля искането в рамките на срока, посочен в параграф 2, след като предостави на съответната държава членка възможността да изложи своите съображения в срок от един месец след съобщаването на заключенията на Комисията.

## ГЛАВА 4 ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

### Член 22

#### Защита на финансовите интереси на Съюза

1. При изпълнението на Механизма държавите членки, в качеството си на бенефициери или заемополучатели на средства по линия на Механизма, предприемат всички подходящи мерки, за да защитават финансовите интереси на Съюза и за да гарантират, че използването на средствата във връзка с мерките, получаващи подкрепа от Механизма, е съобразено с приложимото право на Съюза и с националното право, по-специално по отношение на предотвратяването, разкриването и коригирането на измами, корупция и конфликти на интереси. За тази цел държавите членки предвиждат ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол и възстановяването на неправомерно изплатени или неправилно използвани суми. Държавите членки могат да разчитат на обичайните национални системи за управление на бюджета.

2. Споразуменията, посочени в **член 15, параграф 2** и **член 23, параграф 1**, предвиждат задълженията за държавите членки:

а) да проверяват редовно дали предоставеното финансиране е било използвано правилно в съответствие с всички приложими правила и дали всяка мярка за изпълнението на реформи и инвестиционни проекти съгласно плана за възстановяване и устойчивост е била изпълнена правилно в съответствие с всички приложими правила, по-специално по отношение на предотвратяването, разкриването и коригирането на измами, корупция и конфликти на интереси;

б) да предприемат подходящи мерки за предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция и конфликти на интереси по смисъла на **член 61, параграфи 2 и 3 от Финансовия регламент**, засягащи финансовите интереси на Съюза, и да предприемат правни действия за възстановяване на средства, които са били незаконно присвоени, включително по отношение на всички мерки за изпълнение на реформи и инвестиционни проекти съгласно плана за възстановяване и устойчивост;

в) да прилагат към искането за плащане:

і) декларация за управлението, която да удостоверява, че средствата са използвани по

предназначение, че информацията, предоставена с искането за плащане, е пълна, точна и надеждна, и че въведените системи за контрол дават необходимите гаранции, че средствата са били управлявани в съответствие с всички приложими правила, и по-специално правилата относно избягването на конфликти на интереси и предотвратяването на измами, корупция и двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза, при зачитане на принципа на добро финансово управление; и

ii) обобщение на извършените одити, включително установените слабости и евентуално предприети коригиращи действия;

г) за целите на одита и контрола и за предоставяне на сравнима информация за използването на средства във връзка с мерките за изпълнението на реформи и инвестиционни проекти съгласно плана за възстановяване и устойчивост да събират следните стандартизирани категории данни и да осигуряват достъп до тях:

i) име на крайния получател на средствата;

ii) име на изпълнителя и подизпълнителя, когато крайният получател на средствата е възлагащ орган в съответствие с правото на Съюза или с националното право в областта на обществените поръчки;

iii) собствено(и) име(на), фамилно(и) име(на) и дата на раждане на действителния(те) собственик(ци) на получателя на средствата или на изпълнителя по смисъла на **член 3, точка 6 от Директива (ЕС) 2015/849** на Европейския парламент и на Съвета (26);

iv) списък на всички мерки за изпълнението на реформи и инвестиционни проекти по плана за възстановяване и устойчивост с общия размер на публичното финансиране на тези мерки, като се посочва размерът на средствата, изплатени по линия на Механизма и на други фондове на Съюза;

д) да упълномощят изрично Комисията, OLAF, Сметната палата и, когато е приложимо, Европейската прокуратура да упражняват правата си, както е предвидено в **член 129, параграф 1 от Финансовия регламент** и да налагат задължения на всички крайни получатели на средства, изплатени за мерките за изпълнението на реформи и инвестиционни проекти, включени в плана за възстановяване и устойчивост, или на всички други лица или образувания, участващи в изпълнението им, да упълномощават изрично Комисията, OLAF, Сметната палата и когато е приложимо, Европейската прокуратура, да упражняват правата си, както е предвидено в **член 129, параграф 1 от Финансовия регламент**, и да налагат подобни задължения на всички крайни получатели на отпуснатите средства;

е) да водят документация в съответствие с **член 132 от Финансовия регламент**.

3. Личните данни, посочени в параграф 2, буква г) от настоящия член, се обработват от държавите членки и от Комисията единствено за целите и в рамките на съответната продължителност на процедурите, отнасящи се до освобождаването от отговорност, одита и контрола върху използването на средствата, свързани с изпълнението на споразуменията, посочени в **член 15, параграф 2** и **член 23, параграф 1**. В рамките на процедурата по освобождаване от отговорност на Комисията в съответствие с **член 319 от ДФЕС** Механизмът подлежи на докладване

съгласно интегрираните отчети за финансите и управленската отговорност, посочени в **член 247 от Финансовия регламент**, и по-специално отделно в годишния доклад за управлението и резултатите.

4. Комисията предоставя на държавите членки интегрирана и оперативна съвместима система за информация и мониторинг, включително единен инструмент за извличане на данни и измерване на риска, за получаване на достъп и за анализ на съответните данни с оглед на общо приложение от държавите членки на тази система, включително с подкрепата на Инструмента за техническа подкрепа.

5. Споразуменията, посочени в **член 15, параграф 2** и в **член 23, параграф 1**, предвиждат също така правото на Комисията да намалява пропорционално подкрепата по линия на Механизма и да събира всички суми, дължими на бюджета на Съюза, или да иска предсрочно погасяване на заема в случаи на измама, корупция и конфликти на интереси, засягащи финансовите интереси на Съюза, които не са били коригирани от държавата членка, или в случай на сериозни неизпълнения на задължението, произтичащо от такива споразумения.

При вземането на решение относно размера на възстановяването и намаляването или о сумата, която трябва да бъде предсрочно погасена, Комисията спазва принципа на пропорционалност и взема предвид тежестта на измамата, корупцията и конфликта на интереси, засягащи финансовите интереси на Съюза, или на неизпълнението на задължението. На държавата членка се дава възможност да изложи своите съображения, преди намалението да влезе в сила или да бъде изискано предсрочно погасяване.

Член 23

Ангажимент за финансово участие

1. След като Съветът приеме решение за изпълнение, както е посочено в **член 20, параграф 1**, Комисията сключва със съответната държава членка споразумение, което представлява индивидуално правно задължение по смисъла на **Финансовия регламент**. За всяка държава членка правното задължение не надвишава финансовото участие, посочено в **член 11, параграф 1, буква а)**, за 2021 г. и 2022 г., и актуализираното финансово участие, посочено в **член 11, параграф 2**, за 2023 г.

2. Бюджетните задължения могат да се основават на глобални задължения и когато е целесъобразно, могат да бъдат разбити на годишни вноски, разпределени в рамките на няколко години.

Член 24

Правила относно плащанията, спирането и прекратяването на споразуменията по отношение на финансовото участие и заемите

1. Плащанията на финансово участие, и когато е приложимо на заема, на съответната държава членка по настоящия член се извършват до 31 декември 2026 г. и в съответствие с бюджетните кредити и при условие че са налични средства.

2. След приключване на съответните договорени ключови етапи и цели, посочени в плана за възстановяване и устойчивост, одобрен в съответствие с **член 20**, съответната държава членка представя на Комисията надлежно обосновано искане за плащане на финансовото участие и когато е

приложимо, на заема. Тези искания за плащане могат да бъдат подавани от държавите членки до Комисията два пъти годишно.

3. Комисията оценява на предварителна основа без ненужно забавяне и най-късно в срок от два месеца от получаването на искането дали съответните ключови етапи и цели, определени в решението за изпълнение на Съвета, посочено в **член 20, параграф 1**, са изпълнени задоволително. Задоволителното изпълнение на ключовите етапи и целите предполага съответната държава членка да не е отменили мерките, свързани със задоволително изпълнените по-рано ключови етапи и цели. За целите на оценката се вземат предвид и оперативните договорености, посочени в **член 20, параграф 6**. Комисията може да се подпомага от експерти.

4. Когато Комисията дава положителна предварителна оценка за задоволителното изпълнение на съответните ключови етапи и цели, тя представя своите констатации на Икономическия и финансов комитет и иска становището му относно задоволителното изпълнение на съответните ключови етапи и цели. За оценката си Комисията взема предвид становището на Икономическия и финансов комитет.

5. Когато Комисията дава положителна оценка, тя приема без ненужно забавяне решение, с което разрешава изплащането на финансовото участие и, когато е приложимо, на заема, в съответствие с **Финансовия регламент**. Това решение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в **член 35, параграф 2**.

6. Когато в резултат на оценката, посочена в параграф 5, Комисията установи, че ключовите етапи и целите, определени в решението, посочено в **член 20, параграф 1**, не са изпълнени задоволително, плащането на цялото или на част от финансовото участие и, когато е приложимо, на заема се спира. Съответната държава членка може да изложи своите коментари в срок от един месец от представянето на оценката на Комисията.

Спирането се отменя само когато съответната държава членка предприеме необходимите мерки, за да гарантира задоволително изпълнение на ключовите етапи и целите, съдържани се в решението за изпълнение на Съвета, посочено в **член 20, параграф 1**.

7. Чрез дерогация от **член 116, параграф 2 от Финансовия регламент** срокът за плащане започва от датата на съобщаването на решението за разрешаване на изплащането на съответната държава членка съгласно параграф 5 от настоящия член или от датата на съобщаването на отмяната на спирането съгласно параграф 6, втора алинея от настоящия член.

8. Когато съответната държава членка не предприеме необходимите мерки в срок от шест месеца от спирането, Комисията намалява сумата на финансовото участие и, когато е приложимо, на заема пропорционално, след като предостави на съответната държава членка възможността да изложи своите коментари в срок от два месеца от представянето на нейните заключения.

9. Когато в рамките на 18 месеца от датата на приемането на решението за изпълнение на Съвета, посочено в **член 20, параграф 1**, съответната държава членка не постигне осезаем напредък по отношение на никой от съответните ключови етапи и цели, Комисията прекратява споразуменията по **член 15, параграф 2** и **член 23, параграф 1** и отменя сумата на финансовото участие, без да се засяга **член 14, параграф 3 от Финансовия регламент**. Всяко предварително финансиране в съответствие с **член 13** се възстановява в пълен размер. Комисията взема решение относно

прекратяването на споразуменията, посочени в **член 15, параграф 2** и **член 23, параграф 1** и, когато е приложимо, относно възстановяването на предварителното финансиране, след като предостави на съответната държава членка възможността да изложи своите коментари в срок от два месеца след съобщаването на нейната оценка, че не е бил постигнат осезаем напредък.

10. Ако възникнат извънредни обстоятелства, приемането на решението за разрешаване на изплащането на финансовото участие и, когато е приложимо, на заема в съответствие с параграф 5 може да бъде отложено за не повече от три месеца.

## ГЛАВА 5 ИНСТИТУЦИОНАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

### Член 25

#### Прозрачност

1. Комисията предава на Европейския парламент и на Съвета без ненужно забавяне, едновременно и при равни условия официално подадените от държавите членки планове за възстановяване и устойчивост и оповестените публично от Комисията предложения за решение за изпълнение на Съвета, посочени в **член 20, параграф 1**.

2. Информацията, предавана от Комисията до Съвета или който и да е от подготвителните му органи в рамките на настоящия регламент или неговото прилагане, се предоставя едновременно с това на Европейския парламент, при необходимост при условия на поверителност. Съответните резултати от дискусиите, проведени в рамките на подготвителните органи на Съвета, се споделят с компетентната комисия на Европейския парламент.

3. Съответната държава членка може да поиска от Комисията да редактира чувствителна или поверителна информация, чието оповестяване би могло да застраши публичните интереси на държавата членка. В такъв случай Комисията осъществява връзка с Европейския парламент и Съвета относно това как заличената информация може да им се предостави по поверителен начин в съответствие с приложимите правила.

4. Комисията предоставя на компетентната комисия на Европейския парламент преглед на предварителните си констатации относно задоволителното изпълнение на съответните ключови етапи и цели, включени в плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки.

5. Компетентната комисия на Европейския парламент може да прикани Комисията да предостави информация относно актуалното състояние на оценката на плановете за възстановяване и устойчивост в рамките на диалога за възстановяване и устойчивост, посочен в **член 26**.

### Член 26

#### Диалог за възстановяване и устойчивост

1. С цел да се засили диалогът между институциите на Съюза, по-специално Европейския парламент, Съвета и Комисията, и да се гарантира по-голяма прозрачност и отчетност, компетентната комисия на Европейския парламент може да кани на всеки два месеца Комисията за обсъждане на следните въпроси:

- а) състоянието на възстановяването, устойчивостта и капацитета за приспособяване в Съюза, както и мерките, приети съгласно настоящия регламент;
- б) плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки;
- в) оценката на плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки;
- г) основните констатации в доклада за преглед, посочен в **член 16, параграф 2**;
- д) състояние на изпълнението на ключовите етапи и целите на плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки;
- е) процедури за плащане, спиране и прекратяване, включително всяко представено наблюдение и коригиращи мерки, предприети от държавите членки, за да се гарантира задоволително изпълнение на ключовите етапи и целите;
- ж) всяка друга имаща отношение информация и документация, предоставена от Комисията на компетентната комисия на Европейския парламент във връзка с прилагането на Механизма.

2. Европейският парламент може да изрази становището си в резолюции по въпросите, посочени в параграф 1.

3. Комисията взема предвид всички елементи, произтичащи от становищата, изразени чрез диалога за възстановяване и устойчивост, включително резолюциите на Европейския парламент, ако има такива.

4. Наборът от показатели за възстановяване и устойчивост, посочен в **член 30**, служи като основа за диалога за възстановяване и устойчивост.

## **ГЛАВА 6 ДОКЛАДВАНЕ**

### **Член 27**

Докладване от страна на държавата членка в рамките на европейския семестър

Съответната държава членка докладва два пъти годишно в рамките на европейския семестър за постигнатия напредък по отношение на изпълнението на своя план за възстановяване и устойчивост, включително оперативните договорености, посочени в **член 20, параграф 6**, както и за общите показатели, посочени в **член 29, параграф 4**. За тази цел докладите на държавите членки се отразяват по подходящ начин в националните програми за реформи, които се използват като инструмент за докладване относно напредъка по изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост.

## **ГЛАВА 7 ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ, МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА**

## Член 28

### Координация и взаимно допълване

Комисията и съответните държави членки, по начин, който е съизмерим със съответните им отговорности, насърчават взаимодействията и гарантират ефективната координация между Механизма и другите програми и инструменти на Съюза, включително Инструмента за техническа подкрепа, и по-специално с мерките, финансирани от фондовете на Съюза. За целта те:

- а) осигуряват взаимно допълване, полезно взаимодействие, последователност и съгласуваност между различните инструменти на равнището на Съюза, на национално и по целесъобразност, на регионално равнище, по-специално във връзка с мерките, финансирани от фондовете на Съюза, както във фазата на планиране, така и по време на изпълнението;
- б) оптимизират механизмите за координация с цел избягване на дублирането на усилия; и
- в) осигуряват тясно сътрудничество между отговарящите за изпълнението и контрола лица на равнището на Съюза, на национално и по целесъобразност, на регионално и по целесъобразност, на регионално равнище за постигане на целите на Механизма.

## Член 29

### Мониторинг на изпълнението

1. Комисията извършва мониторинг върху изпълнението на Механизма и измерва постигането на целите, определени в **член 4**. Мониторингът на изпълнението е целенасочен и пропорционален на дейностите, които се извършват в рамките на Механизма.
2. Системата на Комисията за докладване на изпълнението трябва да гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на дейностите и на техните резултати. За тази цел на получателите на финансиране от Съюза се налагат пропорционални изисквания за докладване.
3. Комисията представя последващи доклади за разходите, финансирани от Механизма по всеки от стълбовете, посочени в **член 3**. Това докладване ще се основава на разбивката на очакваните разходи, предвидени в одобрените планове за възстановяване и устойчивост.
4. На Комисията се предоставя правомощието да приема до края на декември 2021 г. делегирани актове в съответствие с **член 33** за допълване на настоящия регламент с цел:
  - а) определяне на общите показатели, които да се използват за докладване на напредъка и за целите на наблюдението и оценката на Механизма за постигането на общите и специфичните цели; и
  - б) определяне на методика за отчитане на социалните разходи, включително за деца и млади хора, в рамките на Механизма.
5. Държавите членки докладват на Комисията относно общите показатели.

## Член 30

## Набор от показатели за възстановяване и устойчивост

1. Комисията създава набор от показатели за възстановяване и устойчивост („набор от показатели“), който отчита напредъка по изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки във всеки от шестте стълба, посочени в **член 3**. Наборът от показатели представлява системата за отчитане на качеството на изпълнението на Механизма.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с **член 33** за допълване на настоящия регламент чрез определяне на подробните елементи на набора от показатели с оглед показване на напредъка по изпълнението на плановете за възстановяване и устойчивост, както е посочено в параграф 1.

3. Наборът от показатели показва също така напредъка по прилагането на плановете за възстановяване и устойчивост по отношение на общите показатели, посочени в **член 29, параграф 4**.

4. Наборът от показатели започва да функционира от декември 2021 г. и се актуализира от Комисията два пъти годишно. Наборът от показатели се оповестява публично на уебсайт или на интернет портал.

### Член 31

#### Годишен доклад

1. Комисията предоставя годишен доклад на Европейския парламент и Съвета относно изпълнението на Механизма.

2. Годишният доклад включва информация относно постигнатия напредък по плановете за възстановяване и устойчивост на съответните държави членки в рамките на Механизма, включително информация относно състоянието на прилагането на ключовите етапи и целите и по отношение на плащанията и на спирането им.

3. Годишният доклад също така включва следната информация относно:

а) приноса на Механизма за целите областта на климата и на цифровите технологии;

б) качеството на изпълнението на Механизма въз основа на общите показатели, посочени в **член 29, параграф 4**;

в) разходите, финансирани от Механизма в рамките на шестте стълба, посочени в **член 3**, включващи разходите за социални дейности, включително за деца и млади хора, както е посочено в **член 29, параграф 4**.

4. За целите на докладването относно дейностите, посочени в параграфи 2 и 3, Комисията може по целесъобразност да използва съдържанието на съответните документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър.

### Член 32

#### Оценка и последваща оценка на Механизма

1. До 20 февруари 2024 година Комисията предоставя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите доклад за независима оценка на прилагането на Механизма и до 31 декември 2028 г. доклад за независима последваща оценка.

2. Докладът за оценка по-специално оценява до каква степен са постигнати целите, ефективността на използването на ресурсите и европейската добавена стойност. В него също така се разглежда актуалността на всички цели и действия.

3. По целесъобразност оценката се придружава от предложение за изменения на настоящия регламент.

4. Докладът за последваща оценка се състои от обща оценка на Механизма и включва информация относно неговото въздействие в дългосрочен план.

#### Член 33

#### Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в **член 29, параграф 4** и **член 30, параграф 2**, се предоставя на Комисията за неопределен период от време, считано от 19 февруари 20241 година.

3. Делегирането на правомощия, посочено в **член 29, параграф 4** и в **член 30, параграф 2**, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в **Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г.** за по-добро законотворчество.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно **член 29, параграф 4** и **член 30, параграф 2**, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок както Европейският парламент, така и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с един месец по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

## ГЛАВА 8 ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

### Член 34

#### Информация, комуникация и публичност

1. Комисията може да участва в комуникационни дейности, за да гарантира видимостта на финансирането от Съюза за финансовата подкрепа, предвидена в съответния план за възстановяване и устойчивост, включително чрез съвместни комуникационни дейности със съответните национални органи. Комисията може, по целесъобразност, да гарантира, че подкрепата по линия на Механизма се съобщава и признава чрез декларация за финансиране.

2. Получателите на финансиране от Съюза посочват неговия произход и осигуряват видимост на финансирането от Съюза, включително, ако е приложимо, чрез поставяне на емблемата на Съюза и на подходящо указание за финансирането, например „финансирано от Европейския съюз – NextGenerationEU“, по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.

3. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на Механизма, на, действията, предприети по линия на Механизма, и получените резултати. Когато е целесъобразно, Комисията информира представителствата на Европейския парламент за своите действия и ги включва в изпълнението им. Финансовите ресурси, разпределени на Механизма, допринасят също така за корпоративната комуникация по политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с целите, посочени в **член 4**.

### Член 35

#### Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на **Регламент (ЕС) № 182/2011**.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага **член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011**.

### Член 36

#### Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 12 февруари 2021 година.

За Европейския парламент

Председател

D. M. SASSOLI

За Съвета

Председател

A. COSTA

---

(1) ОВ С 364, 28.10.2020 г., стр. 132.

(2) ОВ С 440, 18.12.2020 г., стр. 160.

(3) Позиция на Европейския парламент от 10 февруари 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 11 февруари 2021 г.

(4) ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

(5) **Регламент (ЕС) 2018/1999** на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти **(ЕО) № 663/2009** и **(ЕО) № 715/2009** на Европейския парламент и на Съвета, директиви **94/22/ЕО**, **98/70/ЕО**, **2009/31/ЕО**, **2009/73/ЕО**, **2010/31/ЕС**, **2012/27/ЕС** и **2013/30/ЕС** на Европейския парламент и на Съвета, директиви **2009/119/ЕО** и **(ЕС) 2015/652** на Съвета и за отмяна на **Регламент (ЕС) № 525/2013** на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

(6) **Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046** на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти **(ЕС) № 1296/2013**, **(ЕС) № 1301/2013**, **(ЕС) № 1303/2013**, **(ЕС) № 1304/2013**, **(ЕС) № 1309/2013**, **(ЕС) № 1316/2013**, **(ЕС) № 223/2014** и **(ЕС) № 283/2014** и на **Решение № 541/2014/ЕС** и за отмяна на **Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012** (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

(7) **Регламент (ЕС) 2020/2094** на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 23).

(8) **Регламент (ЕС) 2021/240** на Европейския съвет и на Съвета от 10 февруари 2021 година за създаване на Инструмент за техническа подкрепа (Вж. страница 1 от настоящия брой на Официален вестник.).

(9) **Регламент (ЕС) 2020/852** на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на **Регламент (ЕС) 2019/2088** (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

(10) **Регламент (ЕС) № 472/2013** на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за

засилване на икономическото и бюджетно наблюдение над държавите членки в еврозоната, изпитващи или застрашени от сериозни затруднения по отношение на финансовата си стабилност (ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 1).

(11) **Регламент (ЕО) № 332/2002** на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите членки (ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1).

(12) **Регламент (ЕС) № 1176/2011** на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

(13) **Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053** на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на **Решение 2014/335/ЕС**, Евратом (ОВ L 424, 15.12.2020 г. стр. 1).

(14) **Регламент (ЕС) 2016/679** на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на **Директива 95/46/ЕО** (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

(15) **Регламент (ЕС) 2018/1725** на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на **Регламент (ЕО) № 45/2001** и **Решение № 1247/2002/ЕО** (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

(16) ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

(17) **Регламент (ЕС) № 182/2011** на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(18) **Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013** на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на **Регламент (ЕО) № 1073/1999** на Европейския парламент и на Съвета и **Регламент (Евратом) № 1074/1999** на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

(19) **Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95** на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

(20) **Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96** на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

(21) **Регламент (ЕС) 2017/1939** на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

(22) **Директива (ЕС) 2017/1371** на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

(23) **Регламент (ЕО) № 1466/97** на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1).

(24) **Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092** на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 1).

(25) **Регламент (ЕО) № 1467/97** на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

(26) **Директива (ЕС) 2015/849** на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на **Регламент (ЕС) № 648/2012** на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на **Директива 2005/60/ЕО** на Европейския парламент и на Съвета и на **Директива 2006/70/ЕО** на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

---

## ПРИЛОЖЕНИЕ I

Методика за изчисляване на максималното финансово участие по държави членки по линия на Механизма

В настоящото приложение се определя методиката за изчисляване на максималното финансово участие, което е на разположение на всяка държава членка в съответствие с **член 11**. По отношение на всяка държава членка при този метод се взема предвид:

— населението;

— реципрочната стойност на БВП на глава от населението;

— средното равнище на безработица през последните пет години в сравнение със средното равнище за Съюза (2015 г.-2019 г.);

— спадът на реалния БВП през 2020 г. и спадът на реалния БВП общо през 2020 г. и 2021 г.

За да се избегне прекомерна концентрация на ресурси:

— реципрочната стойност на БВП на глава от населението е ограничена до максимум 150% от средното равнище за Съюза;

— отклонението на процента на безработица в отделна държава членка от средното равнище за Съюза е ограничено до максимум 150% от средното равнище за Съюза;

— с цел да се вземат предвид по-стабилните пазари на труда на по-заможните държави членки (с БНД на глава от населението над средното равнище за Съюза), отклонението на техния процент на безработица спрямо средното равнище за Съюза е ограничено до максимум 75%.

Максималното финансово участие на държава членка в рамките на Механизма (MFCi) се определя, както следва:

$$MFCi = v_i \times (FS)$$

където:

FS (финансова подкрепа) е наличното финансиране в рамките на Механизма, както е посочено в **член 6, параграф 1, буква а)**; и

$v_i$  е коефициентът на разпределение на държава членка  $i$ , определен като:

$$v_i = 0,7 k_i + 0,3 a_i$$

където:

$k_i$  е коефициентът на разпределение, прилаган за 70% от сумата, посочена в **член 6, параграф 1, буква а)**, и определен в **приложение II**; и

$a_i$  е коефициентът на разпределение, прилаган за 30% от сумата, посочена в **член 6, параграф 1, буква а)**, и определен в **приложение III**.

---

## ПРИЛОЖЕНИЕ II

Коефициентът на разпределение, прилаган за 70% от сумата, посочена в **член 6, параграф 1, буква а)**,  $k_i$ , се определя както следва:

$$k_i = \frac{\sigma_{i,2019} * U_i}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2019} * U_i}$$

$$\sigma_{i,2019} = \frac{GDP_{EU,2019}^{PC}}{GDP_{i,2019}^{PC}} * \frac{pop_{i,2019}}{pop_{EU,2019}}$$

където

$$u_i = \frac{U_{i,2015-2019}}{U_{EU,2015-2019}},$$

$$\frac{GDP_{EU,2019}^{PC}}{GDP_{i,2019}^{PC}} \leq 1,5$$

като

$$u_i \leq 0,75 \text{ за държавите членки с } GNI_{i,2019}^{PC} > GNI_{EU,2019}^{PC}$$

$$u_i \leq 1,5 \text{ за държавите членки с } GNI_{i,2019}^{PC} \leq GNI_{EU,2019}^{PC}.$$

Където (1):

—  $GDP_{i,2019}^{PC}$  е номиналният БВП на глава от населението за 2019 г. на държавата членка  $i$ ;

—  $GDP_{EU,2019}^{PC}$  е среднопретеглената стойност на БВП на глава от населението на държавите членки от ЕС-27 през 2019 г.;

—  $pop_{i,2019}$  е общото население в държавата членка  $i$  през 2019 г.;

—  $pop_{EU,2019}$  е общото население в държавите членки от ЕС-27 през 2019 г.

—  $U_{i,2015-2019}$  е средното равнище на безработицата за периода 2015 – 2019 г. в държавата членка  $i$ ;

—  $U_{EU,2015-2019}$  е средното равнище на безработицата в ЕС-27 за периода 2015 г. – 2019 г. (за всяка година среднопретеглената стойност за държавите членки от ЕС-27);

—  $GNI_{i,2019}^{PC}$  е БНД на глава от населението на държавата членка  $i$  през 2019 г.;

—  $GNI_{EU,2019}^{PC}$  е среднопретеглената стойност на БНД на глава от населението на държавите членки от ЕС-27 през 2019 г.

(1) Всички данни в регламента са от Евростат; за данните за минали периоди крайната дата е май 2020 г.

### ПРИЛОЖЕНИЕ III

Коефициентът на разпределение, прилаган за 30% от сумата, посочена в **член 6, параграф 1, буква а)**,  $\alpha_i$ , се определя както следва:

$$\alpha_i = \frac{\phi_i + \rho_i}{2}$$

като:

$$\phi_i = \frac{\sigma_{i,2019} * \delta GDP_{i,2020-2019}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2019} * \delta GDP_{i,2020-2019}}$$

$$\rho_i = \frac{\sigma_{i,2019} * \delta GDP_{i,2021-2019}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2019} * \delta GDP_{i,2021-2019}}$$

като:

$$\delta GDP_{i,2020-2019} = \min \left\{ \frac{GDP_{i,2020}}{GDP_{i,2019}} - 1; 0 \right\}$$

$$\delta GDP_{i,2021-2019} = \min \left\{ \frac{GDP_{i,2021}}{GDP_{i,2019}} - 1; 0 \right\}$$

$$\sigma_{i,2019} = \frac{GDP_{EU,2019}^{PC}}{GDP_{i,2019}^{PC}} * \frac{pop_{i,2019}}{pop_{EU,2019}}$$

$$\frac{GDP_{EU,2019}^{PC}}{GDP_{i,2019}^{PC}} \leq 1,5$$

при

Където:

—  $GDP_{i,t}$  е реалният БВП на държавата членка  $i$  към момента  $t = 2019, 2020, 2021$ ;

—  $GDP_{i,2019}^{PC}$  е БВП на глава от населението на държавата членка  $i$  през 2019 г.;

—  $GDP_{EU,2019}^{PC}$  е среднопотеглената стойност на БВП на глава от населението на държавите членки от ЕС-27 през 2019 г.;

—  $pop_{i,2019}$  е общото население в държавата членка  $i$  през 2019 г.;

—  $pop_{EU,2019}$  е общото население в държавите членки от ЕС-27 през 2019 г.

Спадът на реалния БВП за 2020 г. ( $\delta GDP_{i,2020-2019}$ ) и кумулативният спад на реалния БВП за периода 2020 - 2021 г. ( $\delta GDP_{i,2020-2021}$ ) се базират на есенните икономически прогнози на Комисията от 2020 г. и се актуализират до 30 юни 2022 г. за всяка държава членка, като данните от есенните икономически прогнози на Комисията от 2020 г. се заменят с фактическите резултати, отчетени в последната налична актуализация на серията на Евростат по кода „tes00115 (Ръст на реалния БВП (в обем))“.

#### ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Прилагането на методиките в приложения I, II и III към посочената в **член 6, параграф 1, буква а)** сума, конвертирана в текущи цени, ще даде като резултат следния дял и размер на максималното финансово участие за всяка държава членка, без да се засяга изчислението, актуализирано към 30 юни 2022 г.:

Максимално финансово участие за държава - членка на ЕС

	за 70% от наличната сума		за 30% от наличната сума (примерна сума, базирана на есенните прогнози на Комисията от 2020 г.)		Тотал
	Дял в % от тотала	Сума (в EUR 1 000 , текущи цени)	Дял в % от тотала	Сума (в EUR 1 000 , текущи цени)	
BE	1,56 %	3 646 437	2,20 %	2 278 834	5 925 271
BG	1,98 %	4 637 074	1,58 %	1 631 632	6 268 706
CZ	1,51 %	3 538 166	3,41 %	3 533 509	7 071 676
DK	0,56 %	1 303 142	0,24 %	248 604	1 551 746
DE	6,95 %	16 294 947	9,01 %	9 324 228	25 619 175

EE	0,32 %	759 715	0,20 %	209 800	969 515
IE	0,39 %	914 572	0,07 %	74 615	989 186
EL	5,77 %	13 518 285	4,11 %	4 255 610	17 773 895
ES	19,88 %	46 603 232	22,15 %	22 924 818	69 528 050
FR	10,38 %	24 328 797	14,54 %	15 048 278	39 377 074
HR	1,98 %	4 632 793	1,61 %	1 664 039	6 296 831
IT	20,45 %	47 935 755	20,25 %	20 960 078	68 895 833
CY	0,35 %	818 396	0,18 %	187 774	1 006 170
LV	0,70 %	1 641 145	0,31 %	321 944	1 963 088
LT	0,89 %	2 092 239	0,13 %	132 450	2 224 690
LU	0,03 %	76 643	0,02 %	16 883	93 526
HU	1,98 %	4 640 462	2,45 %	2 535 376	7 175 838
MT	0,07 %	171 103	0,14 %	145 371	316 474
NL	1,68 %	3 930 283	1,96 %	2 032 041	5 962 324
AT	0,95 %	2 231 230	1,19 %	1 230 938	3 462 169
PL	8,65 %	20 275 293	3,46 %	3 581 694	23 856 987
PT	4,16 %	9 760 675	4,01 %	4 149 713	13 910 387
RO	4,36 %	10 213 809	3,90 %	4 034 211	14 248 020
SI	0,55 %	1 280 399	0,48 %	496 924	1 777 322
SK	1,98 %	4 643 840	1,63 %	1 686 154	6 329 994
FI	0,71 %	1 661 113	0,41 %	424 692	2 085 805
SE	1,24 %	2 911 455	0,36 %	377 792	3 289 248
EC27	100,00 %	234 461 000	100,00 %	103 508 000	337 969 000

---

## ПРИЛОЖЕНИЕ V

### Насоки за оценка на Механизма

#### 1. Обхват

Целта на тези насоки е да послужат, заедно с настоящия регламент, като основание за Комисията да оцени по прозрачен и справедлив начин плановете за възстановяване и устойчивост, предложени от държавите членки, както и да определи финансовото участие в съответствие с целите и всички други съответни изисквания, определени в настоящия регламент. Тези насоки представляват основанието за прилагането на критериите за оценка и определянето на финансовото участие, както съответно е посочено в **член 19, параграф 3** и **член 20, параграф 4**.

Насоките за оценка са предназначени да:

- а) предоставят допълнителни насоки относно процеса на оценяване на плановете за възстановяване и устойчивост, представени от държавите членки;
- б) предоставят повече подробности относно критериите за оценка и предвиждат рейтингова система, която трябва да бъде създадена с оглед на това да се гарантира справедлив и прозрачен процес; и
- в) определят връзката между оценката, която трябва да се извърши от Комисията в съответствие с критериите за оценка, и определянето на финансовото участие, което трябва да се определи в предложението на Комисията за решение на Съвета, във връзка с плановете за възстановяване и устойчивост.

Насоките са инструмент за улесняване на оценката на Комисията на предложенията за планове за възстановяване и устойчивост, представени от държавите членки, и за гарантиране, че плановете за възстановяване и устойчивост подкрепят реформите и публичните инвестиции, които са подходящи и имат висока добавена стойност по отношение на целите на Механизма, като същевременно се гарантира равно третиране между държавите членки.

#### 2. Критерии за оценка

В съответствие с **член 19, параграф 3** Комисията оценява плановете за възстановяване и устойчивост съгласно критериите за целесъобразност, ефективност, ефикасност и съгласуваност. В резултат на процеса на оценяване Комисията предоставя рейтинги на плановете за възстановяване и устойчивост, представени от държавите членки, в съответствие с всеки от критериите за оценка, посочени в **член 19, член 3** с оглед на това да се установи разпределението на финансовите средства съгласно **член 20, параграф 4**.

От съображения за опростяване и ефикасност рейтинговата система варира от „А“ до „С“, както е определено по следния начин:

Целесъобразност:

2.1. Планът за възстановяване и устойчивост представлява всеобхватен и адекватно балансиран отговор на икономическото и социалното положение, като по този начин допринася по подходящ начин и за шестте стълба, посочени в **член 3**, като се вземат предвид специфичните предизвикателства и разпределените финансови средства на съответната държава членка.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

— - планът за възстановяване и устойчивост допринася по всеобхватен и адекватно балансиран начин за всичките шест стълба, посочени в **член 3**, като отчита специфичните предизвикателства пред съответната държава членка и взема предвид финансовия принос на съответната държава членка и поисканата подкрепа под формата на заем.

Рейтинг

„А“ — в голяма степен

„В“ — в умерена степен

„С“ — в малка степен

2.2. Очаква се планът за възстановяване и устойчивост да допринесе за ефективното справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, включително техните фискални аспекти и препоръките, направени съгласно **член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011**, когато има такива, отправени към съответната държава членка, или предизвикателствата, идентифицирани в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

— очаква се планът за възстановяване и устойчивост да допринесе за ефективното справяне с всички предизвикателства или със значителна част от предизвикателствата, посочени в съответните специфични за всяка държава препоръки, включително техните фискални аспекти, както и в препоръките, направени съгласно **член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011**, когато има такива, отправени към съответната държава членка, или предизвикателствата, идентифицирани в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър, като се има предвид финансовото участие на въпросната държава членка и поисканата подкрепа под формата на заем, както и обхватът и мащабът на специфичните за всяка държава предизвикателства и информацията, включена в националната програма за реформи;

както и

— - планът за възстановяване и устойчивост представлява цялостен и адекватен отговор

на икономическото и социалното положение на съответната държава членка;

както и

— - предизвикателствата, с които планът за възстановяване и устойчивост трябва да се справи, се считат за съществени за повишаване на потенциала за растеж на икономиката на съответната държава членка по устойчив начин;

и

— след приключването на предложените реформи и инвестиции ще се очаква свързаните с това предизвикателства да са преодолені или третирані по начин, който значително допринася за тяхното преодоляване.

Рейтинг

„А“ — планът за възстановяване и устойчивост допринася за ефективното справяне с всички предизвикателства или със значителна част от предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки, или с предизвикателствата в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър, и планът за възстановяване и устойчивост представлява адекватен отговор на икономическото и социалното положение на съответната държава членка

„В“ — ата в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър, и планът за възстановяване и устойчивост представлява отчасти адекватен отговор на икономическото и социалното положение на съответната държава членка

„С“ — планът за възстановяване и устойчивост не допринася за справяне с предизвикателствата, посочени в специфичните за всяка държава препоръки или в други относими документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър, и планът за възстановяване и устойчивост не представлява адекватен отговор на икономическото и социалното положение на съответната държава членка.

2.3. Очаква се планът за възстановяване и устойчивост да спомага ефективно за укрепването на потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост на съответната държава членка, като допринася за прилагането на Европейския стълб на социалните права, включително чрез насърчаване на политиките за децата и младите хора, както и да смекчава икономическото и социалното въздействие на кризата във връзка с COVID-19, като при това засилва икономическото, социалното и териториалното сближаване и конвергенцията в рамките на Съюза.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

— планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, насочени към насърчаването на икономически растеж и икономическо сближаване по приобщаващ начин, по-конкретно към преодоляване на слабостите на икономиката на държавите членки и към стимулиране на потенциала

за растеж на икономиката на съответната държава членка, стимулиране на създаването на работни места и смекчаване на неблагоприятните последици от кризата;

и

— планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, насочени към укрепване на социалното сближаване и системите за социална закрила, включително политики за децата и младите хора, чрез намаляване на социалната уязвимост, допринасяне за прилагането на принципите на Европейския стълб на социалните права и допринасяне за подобряване на равнището на показателите от набора си от социални показатели;

и

— планът за възстановяване и устойчивост е насочен към намаляването на икономическата уязвимост на държавата членка на сътресения;

и

— планът за възстановяване и устойчивост е насочен към повишаването на капацитета на икономическите и/или социалните структури и институции на държавата членка за адаптирането към сътресения и издържането на сътресения;

и

— се очаква планът за възстановяване и устойчивост да допринесе за засилване на икономическото, социалното и териториалното сближаване и конвергенция.

#### Рейтинг

„А“ – очаквано силно въздействие

„В“ – очаквано умерено въздействие

„С“ – очаквано слабо въздействие

2.4. Очаква се с плана за възстановяване и устойчивост да се гарантира, че никоя от мерките за изпълнение на реформите и инвестиционните проекти, включени в плана за възстановяване и устойчивост, не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на **член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852** („принцип за ненанасяне на значителни вреди“).

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

#### Обхват

— няма мярка за изпълнение на реформите и инвестиционните проекти, включени в плана за възстановяване и устойчивост, която да нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на **член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852** („принцип за ненанасяне на значителни вреди“).

## Рейтинг

„А“ — няма мярка, която да нанася значителни вреди на екологичните цели („принцип за ненанасяне на значителни вреди“).

„С“ — една или повече от мерките нанасят значителни вреди на екологичните цели („принцип за ненанасяне на значителни вреди“).

2.5. Планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които ефективно допринасят за екологичния преход, включително биологичното разнообразие, или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него, и които представляват най-малко 37% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за проследяване на действията в областта на климата, посочена в **приложение VI**; тази методика се използва по съответния начин за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в **приложение VI**; коефициентите за подкрепа на целите в областта на климата може да бъдат увеличени до обща стойност от 3% от разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават надеждно тяхното въздействие върху целите в областта на климата, при наличие на съгласие от страна на Комисията;

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

### Обхват

— очаква се изпълнението на предвидените мерки да допринесе ефективно за екологичния преход, включително биологичното разнообразие, и, когато е приложимо, за справяне с произтичащите от него предизвикателства, като по този начин допринесе за постигането на целите на Съюза за 2030 г. в областта на климата, като същевременно се постигне целта на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г.;

и

— държавите членки прилагат методика, която се състои в присъждането на специален коефициент за предоставяната подкрепа, което отразява степента, в която тази подкрепа допринася за целите в областта на климата. Коефициентите се основават на размерите и кодовете за видовете намеси, определени в **приложение VI**, и могат да бъдат увеличени за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават тяхното въздействие върху целите в областта на цифровизацията. Същата система от коефициенти се прилага за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в **приложение VI**.

и

— се очаква прилагането на предвидените мерки да има дълготрайно въздействие.

## Рейтинг

„А“ — в голяма степен

„В“ — в умерена степен

„С“ — в малка степен

2.6. Планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които ефективно допринасят за цифровия преход или за справяне с предизвикателствата, които произтичат от този преход, и които представляват най-малко 20% от общия размер на разпределените средства по плана за възстановяване и устойчивост въз основа на методиката за цифрово маркиране, посочена в **приложение VII**; тази методика се използва по съответния начин за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към област на намеса, посочена в **приложение VII**; коефициентите за подкрепа на целите в областта на цифровите технологии могат да бъдат увеличени за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават тяхното въздействие върху целите в областта на цифровите технологии.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

— очаква се прилагането на предвидените мерки да допринесе значително за цифровата трансформация на икономическите или социалните сектори;

или

— се очаква прилагането на предвидените мерки да допринесе значително за преодоляване на предизвикателствата, произтичащи от цифровата трансформация;

и

— държавите членки прилагат методика, която се състои в присъждането на специален коефициент за предоставяната подкрепа, което отразява степента, в която тази подкрепа допринася за целите в областта на цифровизацията. Коефициентите се основават на размерите и кодовете за видовете намеси, определени в **приложение VII**, и могат да бъдат увеличени за отделни инвестиции, за да се вземат предвид съпътстващите мерки за реформи, които увеличават тяхното въздействие върху целите в областта на цифровизацията. Същата система от коефициенти се прилага за мерки, които не могат да бъдат пряко отнесени към посочена в **приложение VII** област на намеса;

и

— се очаква прилагането на предвидените мерки да има дълготрайно въздействие.

Рейтинг

„А“ — в голяма степен

„В“ — в умерена степен

„С“ — в малка степен

Ефективност:

2.7. Очаква се планът за възстановяване и устойчивост да окаже трайно въздействие върху съответната държава членка.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

— прилагането на предвидените мерки се очаква да доведе до структурна промяна в администрацията или в съответните институции;

или

— прилагането на предвидените мерки се очаква да доведе до структурна промяна в съответните политики;

и

— се очаква прилагането на предвидените мерки да има дълготрайно въздействие.

Рейтинг

„А“ — в голяма степен

„В“ — в умерена степен

„С“ — в малка степен

2.8. Очаква се мерките, предложени от съответните държави членки, да осигурят ефективен мониторинг и изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, включително предвидения график, ключовите етапи и целите и свързаните тях показатели.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

— на структура в рамките на държавата членка е възложено: i) изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост; ii) наблюдението на напредъка във връзка с ключовите етапи и целите; и iii) докладването;

и

— предложените ключови етапи и цели са ясни и реалистични и предложените показатели за тези ключови етапи и цели са съответстващи на целта, приемливи и надеждни;

и

— всички мерки, предложени от държавата членка по отношение на организацията (включително разпоредба, за да се гарантира достатъчно разпределение на персонала) за изпълнението на реформите и инвестициите, са надеждни.

#### Рейтинг

„А“ — подходящи мерки за ефективно изпълнение

„В“ — минимални мерки за ефективно изпълнение

„С“ — недостатъчни мерки за ефективно изпълнение

#### Ефективност:

2.9. Представената от държавата членка обосновка за размера на прогнозните общи разходи по плана за възстановяване и устойчивост е разумна и реалистична, съответства на принципа за ефективност на разходите и е съизмерима с очакваното икономическо и социално въздействие върху на национално равнище.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

#### Обхват

— държавата членка предостави достатъчно информация и доказателства, че размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е подходящ („разумен“);

и

— държавата членка предостави достатъчно информация и доказателства, че размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост съответства на естеството и вида на предвидените реформи и инвестиции („реалистичен“);

и

— държавата членка е предоставила достатъчно информация и доказателства, че размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост, който ще бъде финансиран по линия на Механизма, не е обхванат от съществуващо или планирано финансиране от Съюза;

и

— размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е съизмерим с очакваното социално и икономическо въздействие на предвидените мерки, включени в плана на съответната държава членка.

#### Рейтинг

„А“ — в голяма степен

„В“ — в умерена степен

„С“ — в малка степен

2.10. Очаква се мерките, предложени от съответната държава членка, да предотвратяват, разкриват и коригират корупция, измами и конфликти на интереси при използването на средствата, предоставени по линия на Механизма, включително мерки, които имат за цел избягване на двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

Обхват

— системата за вътрешен контрол, описана в плана за възстановяване и устойчивост, се основава на стабилни процеси и структури и определя ясни участници (органи/субекти) и техните роли и отговорности за изпълнението на задачите по вътрешния контрол; по-специално тя гарантира подходящо разделяне на съответните функции;

и

— системата за контрол и други съответни разпоредби включително за събирането и предоставянето на данни за крайните получатели, описани в плана за възстановяване и устойчивост, по-специално за предотвратяване, разкриване и коригиране на корупцията, измамите и конфликтите на интереси при използването на средствата, предоставени по линия на Механизма, са адекватни;

и

— описаните в плана за възстановяване и устойчивост мерки за избягване на двойно финансиране от Механизма и други програми на Съюза са подходящи;

и

— участниците (органи/субектите), които отговарят за контрола, разполагат със законови правомощия и административен капацитет, за да изпълняват предвидените си роли и задачи.

Рейтинг

„А“ – подходящи мерки

„С“ – недостатъчни мерки

Съгласуваност:

2.11. Планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки за осъществяването на реформи и на проекти за публични инвестиции, които представляват съгласувани действия.

Комисията взема предвид следните елементи за оценката в съответствие с този критерий:

#### Обхват

— планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които допринасят за взаимно засилване на техните последици;

или

— планът за възстановяване и устойчивост съдържа мерки, които взаимно се допълват.

#### Рейтинг

„А“ — в голяма степен

„В“ — в умерена степен

„С“ — в малка степен

### 3. Определяне на финансовото участие

Съгласно **член 20** в предложението на Комисията се определя финансовото участие, като се взема предвид значението и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост, предложен от съответната държава членка, оценени въз основа на критериите, определени в **член 19, параграф 3**. За тази цел тя прилага следните критерии:

а) когато планът за възстановяване и устойчивост отговаря задоволително на критериите, определени в **член 19, параграф 3**, и размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е равен на или по-голям от максималното финансово участие, изчислено за тази държава членка в съответствие с **член 11**, разпределеното за държавата членка финансово участие е равно на общия размер на максималното финансово участие, изчислено за тази държава членка в съответствие с **член 11**;

б) когато планът за възстановяване и устойчивост отговаря задоволително на критериите, определени в **член 19, параграф 3**, и размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост е по-нисък от максималното финансово участие, изчислено за тази държава членка в съответствие с **член 11**, разпределеното за държавата членка финансово участие е равно на размера на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост;

в) когато планът за възстановяване и устойчивост не отговаря задоволително на критериите, определени в **член 19, параграф 3**, финансовото участие няма да бъде разпределено на съответната държава членка.

За целите на прилагането на настоящата алинея се използват следните формули:

— за буква а) по-горе: If  $C_i \geq MFC_i$  държавата членка  $i$  получава  $MFC_i$

— за б) по-горе: If  $C_i \geq MFC_i$  държавата членка  $i$  получава  $C_i$

където:

- *i* се отнася до съответната държава членка
- MFC е максималният размер на финансовото участие за съответната държава членка
- C е размерът на прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост

В резултат на процеса на оценяване и като се вземат предвид рейтингите:

Планът за възстановяване и устойчивост отговаря задоволително на критериите за  
оценка:

Ако окончателният рейтинг за критериите в точка 2 включва оценки:

- „А“ за критерии 2.2, 2.3, 2.5 и 2.6;

а за другите критерии:

- само оценки „А“,

или

- оценките „В“ не са повече от оценките „А“ и няма оценки „С“.

Планът за възстановяване и устойчивост не отговаря задоволително на критериите за  
оценка:

Ако окончателният рейтинг за критериите в точка 2 включва оценки:

- които не са „А“ за критерии 2.2, 2.3, 2.5 и 2.6;

а за другите критерии:

- са налице повече оценки „В“, отколкото „А“.

или

- има най-малко една оценка „С“.

---

## ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Методология за проследяване на действията в областта на климата

Размери и кодове за видовете намеси за Механизма

ОБЛАСТ НА НАМЕСА		Коефициент за изчисляване на подкрепата за целите във връзка с изменението на климата	Коефициент за изчисляване на подкрепата за целите в областта на околната среда
001	Инвестиции в дълготрайни активи, включително научноизследователски инфраструктури, на микропредприятия, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
002	Инвестиции в дълготрайни активи, включително научноизследователски инфраструктури, на малки и средни предприятия (включително частни изследователски центрове), пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
002a1	Инвестиции в дълготрайни активи, включително научноизследователски инфраструктури, на предприятия (1), пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
003	Инвестиции в дълготрайни активи, включително научноизследователски инфраструктури, на публични изследователски центрове и висши учебни заведения, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
004	Инвестиции в нематериални активи на микропредприятия, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
005	Инвестиции в нематериални активи на МСП (включително частни изследователски центрове), пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
005a1	Инвестиции в нематериални активи на големи предприятия, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
006	Инвестиции в нематериални активи на публични изследователски центрове и висши учебни заведения, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	0%	0%
007	Научни изследвания и иновационни дейности в микропредприятия, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимостта)	0%	0%

008	Научноизследователски и иновационни дейности в МСП, включително изграждане на мрежи	0%	0%
008a1	Научноизследователски и иновационни дейности в големи предприятия, включително изграждане на мрежи	0%	0%
009	Научноизследователски и иновационни дейности в публични научноизследователски центрове, висши учебни заведения и специализирани експертни центрове, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимост)	0%	0%
010	Цифровизация на МСП (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	0%	0%
010a1	Цифровизация на големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	0%	0%
010б	Цифровизация на МСП или големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B), които отговарят на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове или за енергийна ефективност (2)	40%	0%
011	ИКТ решения за държавното управление, приложения, електронни услуги	0%	0%
011a	ИКТ решения на държавното управление, електронни услуги, приложения, отговарящи на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове или за енергийна ефективност (2)	40%	0%
012	Услуги в областта на информационните технологии и приложения за цифровите умения и цифровото приобщаване	0%	0%
013	Услуги и приложения за електронно здравеопазване (включително e-Care, интернет на нещата за физическа активност и интелигентна заобикаляща	0%	0%

среда)

014	Стопанска инфраструктура за МСП (включително промишлени паркове и обекти)	0%	0%
015	Стопанско развитие и интернационализация на МСП, включително производствени инвестиции	0%	0%
015a	Подпомагане за големи предприятия чрез финансови инструменти, включително производствени инвестиции	0%	0%
016	Развитие на умения за интелигентна специализация, промишлен преход, предприемачество и приспособимост на предприятията към промените	0%	0%
017	Специализирани услуги за подпомагане на МСП и групи от МСП (включително услуги за управление, маркетинг и проектиране)	0%	0%
018	Инкубация, подпомагане на отделяне и разделяне на предприятия и новосъздадени фирми	0%	0%
019	Подкрепа за иновационни клъстери, включително между предприятия, научноизследователски организации и публични органи и бизнес мрежи, които са от полза предимно за МСП	0%	0%
020	Иновационните процеси в МСП (технологични, организационни, маркетингови, съвместно създаване и иновации, ориентирани към търсенето и потребителите)	0%	0%
021	Трансфер на технологии и сътрудничество между предприятията, изследователските центрове и висшето образование	0%	0%
022	Научноизследователски и иновационни процеси, трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия с акцент върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта към изменението на климата	100%	40%
023	Научноизследователски и иновационни процеси, трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия с акцент върху кръговата икономика	40%	100%
024	Проекти за енергийна ефективност и демонстрационни проекти в МСП и спомагателни мерки	40%	40%

024a	Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в 40% големи предприятия и спомагателни мерки		40%
024б	Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в 100% МСП или големи предприятия и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност (3)		40%
025	Обновяване на наличния жилищен фонд с цел повишаване на енергийната ефективност, демонстрационни проекти и спомагателни мерки	40%	40%
025a	Обновяване на наличния жилищен фонд с цел повишаване на енергийната ефективност, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност (4)	100%	40%
025б	Изграждане на нови енергийно ефективни сгради (5)	40%	40%
026	Обновяване на обществена инфраструктура или мерки за повишаване на енергийната ефективност на обществена структура, демонстрационни проекти и спомагателни мерки	40%	40%
026a	Обновяване на обществена инфраструктура или мерки за повишаване на енергийната ефективност на обществена структура, демонстрационни проекти и спомагателни мерки, които отговарят на критериите за енергийна ефективност (6)	100%	40%
027	Подпомагане за предприятия, които предоставят услуги, допринасящи за нисковъглеродна икономика и устойчивост спрямо изменението на климата, включително мерки за повишаване на осведомеността	100%	40%
028	Енергия от възобновяеми източници: вятърна	100%	40%
029	Енергия от възобновяеми източници: слънчева	100%	40%
030	Енергия от възобновяеми източници: биомаса (7)	40%	40%
030a	Енергия от възобновяеми източници: Биомаса с високи намаления на емисиите на парникови газове (8)	100%	40%
031	Енергия от възобновяеми източници: морска	100%	40%
032	Други видове енергия от възобновяеми източници	100%	40%

(включително геотермална енергия)

033	Интелигентни енергийни системи (включително интелигентни мрежи и ИКТ системи) и свързаното с тях съхранение.	100%	40%
034	Високоэффективно комбинирано производство на енергия, районни отоплителни и охладителни системи	40%	40%
034a0	Високоэффективно комбинирано производство на енергия, ефективни централни отоплителни и охладителни системи с ниски емисии през целия жизнен цикъл (9)	100%	40%
034a1	Замяна на отоплителни системи с използване на въглища с отоплителни системи на газ за целите на смекчаването на последиците от изменението на климата	0%	0%
034a2	Разпространение и пренос на природен газ, заместващ въглища	0%	0%
035	Мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рискове, свързани с климата: наводнения (включително повишаване на осведомеността, гражданска защита и системи за управление на бедствия, инфраструктури и подходи, основани на екосистемите)	100%	100%
036	Мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рискове, свързани с климата: пожари (включително повишаване на осведомеността, гражданска защита и системи за управление на бедствия, инфраструктури и подходи, основани на екосистемите)	100%	100%
037	Мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рискове, свързани с климата: други, например бури или суша (включително повишаване на осведомеността, гражданска защита и системи за управление на бедствия, инфраструктури и подходи, основани на екосистемите)	100%	100%
038	Превенция и управление на природни рискове, които не са свързани с климата (т.е. земетресения), и рискове, свързани с човешки дейности (например технологични аварии), включително повишаване на осведомеността, системи и инфраструктури за гражданска защита и управление на бедствия и	0%	100%

подходи, основани на екосистемите

039	Осигуряване на вода за консумация от човека (извличане, обработване, съхранение и разпределение, мерки за енергийна ефективност, инфраструктура, снабдяване с питейна вода)	0%	100%
039a	Осигуряване на вода за консумация от човека (извличане, обработване, съхранение и разпределение, мерки за енергийна ефективност, инфраструктура, снабдяване с питейна вода), което отговаря на критериите за енергийна ефективност (10)	40%	100%
040	Управление на водите и опазване на водните ресурси (включително управление на речните басейни, специфични мерки за адаптиране към изменението на климата, повторна употреба, намаляване на течовете)	40%	100%
041	Събиране и пречистване на отпадъчни води	0%	100%
041a	Събиране и пречистване на отпадъчни води в съответствие с критериите за енергийна ефективност (11)	40%	100%
042	Управление на битови отпадъци: превантивни мерки, мерки за минимизиране, сортиране, повторна употреба и рециклиране	40%	100%
042a	Управление на битови отпадъци: управление на остатъчни отпадъци	0%	100%
044	Управление на търговски и промишлени отпадъци: превантивни мерки, мерки за минимизиране, сортиране, повторна употреба и рециклиране	40%	100%
044a	Управление на търговски и промишлени отпадъци: остатъчни и опасни отпадъци	0%	100%
045	Насърчаване на използването на рециклирани материали като суровини	0%	100%
045a	Използване на рециклирани материали като суровини, отговарящи на критериите за ефективност (12)	100%	100%
046	Рехабилитация на промишлени обекти и замърсена земя	0%	100%

046a	Рехабилитация на промишлени обекти и замърсена земя, отговаряща на критериите за енергийна ефективност (13)	40%	100%
047	Подкрепа за благоприятни за околната среда производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в МСП	40%	40%
047a	Подпомагане за екологосъобразни производствени процеси и ефективно използване на ресурсите в големи предприятия	40%	40%
048	Мерки за намаляване на шума и за качеството на въздуха	40%	100%
049	Опазване, възстановяване и устойчиво използване на защитените зони по „Натура 2000“	40%	100%
050	Опазване на природата и биологичното разнообразие, природно наследство и ресурси, зелена и синя инфраструктура	40%	100%
051	ИКТ: Широколентов мрежа с много висок капацитет (основна/преносна мрежа)	0%	0%
052	ИКТ: Широколентовата мрежа с много висок капацитет (абонатен достъп/абонатна линия с ефективност, еквивалентна на инсталация от оптични влакна до разпределителната точка в обслужвания район за многофамилни жилищни помещения)	0%	0%
053	ИКТ: Широколентовата мрежа с много висок капацитет (абонатен достъп/абонатна линия с ефективност, еквивалентна на инсталация от оптични влакна до разпределителната точка в обслужвания район за жилищни и офисни помещения)	0%	0%
054	ИКТ: Широколентовата мрежа с много висок капацитет (абонатен достъп/абонатна линия с ефективност, еквивалентна на инсталация от оптични влакна до основната станция за по-усъвършенствани устройства за безжична връзка)	0%	0%
055	ИКТ: Други видове ИКТ инфраструктура (включително мащабни компютърни ресурси и оборудване, центрове за данни, датчици и друго безжично оборудване)	0%	0%
055a	ИКТ: Други видове ИКТ инфраструктура (включително големи компютърни	40%	0%

ресурси/оборудване, центрове за данни, датчици и друго безжично оборудване), които отговарят на критериите за намаляване на въглеродните емисии и за енергийна ефективност (2)

056	Новопостроени или модернизираны автомагистрала и пътища — основна мрежа на TEN-T (14)	0%	0%
057	Новопостроени или модернизираны автомагистрала и пътища — широкообхватна мрежа на TEN-T	0%	0%
058	Новопостроени или модернизираны второстепенни пътни връзки към пътната мрежа и възли на TEN-T	0%	0%
059	Новопостроени или модернизираны други национални, регионални и местни пътища за достъп	0%	0%
060	Реконструирани или модернизираны автомагистрала и пътища — основна мрежа на TEN-T	0%	0%
061	Реконструирани или модернизираны автомагистрала и пътища — широкообхватна мрежа на TEN-T	0%	0%
062	Други реконструирани или модернизираны пътища (магистрала, национален, регионален или местен път)	0%	0%
063	Цифровизация на транспорта: път	0%	0%
063a	Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: път	40%	0%
064	Новопостроени или модернизираны железопътни линии — основна мрежа на TEN-T	100%	40%
065	Новопостроени или модернизираны железопътни линии — широкообхватна мрежа на TEN-T	100%	40%
066	Други новопостроени или модернизираны железопътни линии	40%	40%
066a	Други новопостроени или модернизираны железопътни линии — електрически/нулеви емисии (15)	100%	40%
067	Реконструирани или модернизираны железопътни линии — основна мрежа на TEN-T	100%	40%

068	Реконструирани или модернизирани железопътни линии — широкообхватна мрежа на TEN-T	100%	40%
069	Други реконструирани или модернизирани железопътни линии	40%	40%
069a	Други реконструирани или модернизирани железопътни линии — електрически/нулеви емисии (15)	100%	40%
070	Цифровизация на транспорта: железници	40%	0%
071	Европейска система за управление на железопътното движение (ERTMS)	40%	40%
072	Подвижен железопътен състав	0%	40%
072a	Мобилни железопътни активи с нулеви емисии/електрическо задвижване (16)	100%	40%
073	Инфраструктура за чист градски транспорт (17)	100%	40%
074	Подвижен състав за чист градски транспорт (18)	100%	40%
075	Велосипедна инфраструктура	100%	100%
076	Цифровизация на градския транспорт	0%	0%
076a	Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: градски транспорт	40%	0%
077	Инфраструктура за алтернативни горива (19)	100%	40%
078	Мултимодален транспорт (TEN-T)	40%	40%
079	Мултимодален транспорт (извънградски)	40%	40%
080	Морски пристанища (TEN-T)	0%	0%
080a	Морски пристанища (TEN-T), с изключение на съоръженията, предназначени за транспорт на изкопаеми горива	40%	0%
081	Други морски пристанища	0%	0%
081a	Други морски пристанища, с изключение на	40%	0%

съоръженията, предназначени за транспорт на  
изкопаеми горива

082	Вътрешни водни пътища и пристанища (TEN-T)	0%	0%
082a	Вътрешни водни пътища и пристанища (TEN-T), с изключение на съоръженията, предназначени за транспорт на изкопаеми горива	40%	0%
083	Вътрешни водни пътища и пристанища (регионални и местни)	0%	0%
083a0	Вътрешни водни пътища и пристанища (регионални и местни), с изключение на съоръженията, предназначени за транспорт на изкопаеми горива	40%	0%
083a1	Системи за сигурност, безопасност и управление на въздушното движение за съществуващи летища	0%	0%
084	Цифровизация на транспорта: други видове транспорт	0%	0%
084a	Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: други видове транспорт	40%	0%
085	Инфраструктура в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст	0%	0%
086	Инфраструктура за начално и средно образование	0%	0%
087	Инфраструктура за висше образование	0%	0%
088	Инфраструктура за професионално образование и обучение и учене за възрастни	0%	0%
089	Жилищна инфраструктура за мигранти, бежанци и лица под международна закрила или кандидатстващи за такава	0%	0%
090	Жилищна инфраструктура (различна от тази за мигранти, бежанци и лица под международна закрила или кандидатстващи за такава)	0%	0%
091	Друга инфраструктура, която допринася за социалното приобщаване в общността	0%	0%
092	Здравна инфраструктура	0%	0%

093	Оборудване за здравеопазване	0%	0%
094	Мобилни активи в областта на здравеопазването	0%	0%
095	Цифровизация в областта на здравеопазването	0%	0%
096	Инфраструктура за временно приемане на мигранти, бежанци и лица под международна закрила или кандидатстващи за такава	0%	0%
097	Мерки за подобряване на достъпа до пазара на труда	0%	0%
098	Мерки за насърчаване на достъпа до заетост на трайно безработни лица	0%	0%
099	Специфично подпомагане за младежка заетост и социално-икономическа интеграция на младите хора	0%	0%
100	Подпомагане за самостоятелна заетост и започване на стопанска дейност	0%	0%
101	Подпомагане за социалната икономика и социалните предприятия	0%	0%
102	Мерки за модернизирани и укрепване на институциите на пазара на труда, както и услуги за оценка и предвиждане на потребностите от умения и за гарантиране на навременна и целесъобразна помощ	0%	0%
103	Подпомагане за постигане на съответствие между търсенето и предлагането на пазара на труда и преходите	0%	0%
104	Подпомагане за мобилността на работната сила	0%	0%
105	Мерки за насърчаване на участието на жените на пазара на труда и за намаляване на основаното на пола разделение на пазара на труда	0%	0%
106	Мерки за насърчаване на равновесието между професионалния и личния живот, включително достъп до грижи за деца и за зависими лица	0%	0%
107	Мерки за здравословна и адаптирана работна среда, насочена към справяне с рисковете за здравето, включително насърчаване на физическата активност	0%	0%
108	Подкрепа за развитието на цифровите умения	0%	0%

109	Подпомагане на работниците, предприятията и предприемачите за приспособяването им към промените	0%	0%
110	Мерки за насърчаване на активния живот на възрастните хора и остаряването в добро здраве	0%	0%
111	Подпомагане за образованието и грижите в ранна детска възраст (с изключение на инфраструктурата)	0%	0%
112	Подпомагане за начално до средно образование (с изключение на инфраструктурата)	0%	0%
113	Подпомагане за висшето образование (с изключение на инфраструктурата)	0%	0%
114	Подпомагане за ученето за възрастни (с изключение на инфраструктурата)	0%	0%
115	Мерки за насърчаване на равните възможности и активното участие в обществото	0%	0%
116	Начини за интегриране и завръщане на работа на хора в неравностойно положение	0%	0%
117	Мерки за подобряване на достъпа на маргинализирани групи като ромите до образование, заетост и за насърчаване на социалното им приобщаване	0%	0%
118	Подпомагане на гражданското общество в работата с маргинализирани общности като ромите	0%	0%
119	Специални действия за увеличаване на участието на граждани на трети държави на трудовия пазар	0%	0%
120	Мерки за социална интеграция на граждани на трети държави	0%	0%
121	Мерки за подобряване на равния и навременен достъп до качествени, устойчиви и достъпни услуги	0%	0%
122	Мерки за подобряване на предоставянето на грижи в семейството и общността	0%	0%
123	Мерки за подобряване на достъпността, ефективността и устойчивостта на здравните системи (с изключение на инфраструктурата)	0%	0%

124	Мерки за по-добър достъп до дългосрочни грижи (с изключение на инфраструктурата)	0%	0%
125	Мерки за модернизиране на системите за социална закрила, включително насърчаване на достъпа до социална закрила	0%	0%
126	Насърчаване на социалното приобщаване на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, включително най-бедните и децата	0%	0%
127	Преодоляване на материалните лишения, дължащи се на храни и/или основно материално подпомагане за най-нуждаещите се лица, включително съпътстващи мерки	0%	0%
128	Опазване, развитие и популяризиране на публични туристически активи и туристически услуги	0%	0%
129	Опазване, развитие и популяризиране на културното наследство и културните услуги	0%	0%
130	Опазване, развитие и популяризиране на природното наследство и екотуризма извън рамките на защитените зони по „Натура 2000“	0%	100%
131	Физическо обновяване и сигурност на обществените пространства	0%	0%
131 a	Инициативи за териториално развитие, включително изготвяне на териториални стратегии	0%	0%
132	Подобряване на капацитета на програмните органи и органите, свързани с усвояването на фондове	0%	0%
133	Засилване на сътрудничеството с партньори както в рамките, така и извън държавата членка	0%	0%
134	Кръстосано финансиране по ЕФРР (подпомагане за свързани с ЕСФ действия, необходими за изпълнението на частта на ЕФРР от операцията и пряко свързани с нея)	0%	0%
135	Повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни за прилагането на проекти за териториално сътрудничество и инициативи в трансграничен, транснационален, морски и междурегионален контекст	0%	0%

135 а	Европейско териториално сътрудничество: управление на преминаването на границите и управление на мобилността и миграцията	0%	0%
136	Най-отдалечени региони: компенсиране на допълнителните разходи вследствие на ограничения достъп и териториалната разпокъсаност	0%	0%
137	Най-отдалечени региони: специфични действия за компенсиране на допълнителните разходи вследствие на фактори, свързани с размера на пазара	0%	0%
138	Най-отдалечени региони: подпомагане за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с климатичните условия и затрудненията поради релефа	40%	40%
139	Най-отдалечени региони: летища	0%	0%
140	Информация и комуникации	0%	0%
141	Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол	0%	0%
142	Оценка и проучвания, събиране на данни	0%	0%
143	Укрепване на капацитета на органите на държавите членки, бенефициерите и съответните партньори	0%	0%
01	Принос към „зелени“ умения и работни места и „зелена“ икономика	100%	-

(1) Големи предприятия са всички предприятия, различни от МСП, включително малки дружества със средна пазарна капитализация.

(2) Ако целта на мярката е дейността да трябва да обработва или събира данни, за да се даде възможност за намаляване на емисиите на парникови газове, което води до доказано значително намаление на тези емисии през целия жизнен цикъл. Ако целта на мярката изисква центрове за данни да спазват Кодекса на ЕС за енергийна ефективност в центрове за данни.

(3) а) Ако целта на мярката е да се постигне, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в [Препоръка \(ЕС\) 2019/786](#) на Комисията относно санирането на сгради, или б) ако целта на мерките е да се постигне средно поне 30% намаление на преките и непреките емисии на парникови газове в сравнение с предварителните емисии.

(4) Ако целта на мярката е да се постигне, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в [Препоръка \(ЕС\) 2019/786](#) на Комисията относно санирането на сгради. Санирането на сгради също така има за цел да включи инфраструктурата в

смисъла на области на намеса 85—92.

(5) Ако целта на мерките се отнася до изграждането на нови сгради с първично енергийно търсене (PED), което е с поне 20% по-ниско от изискването за СБННПЕ (сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия, национални директиви). Изграждането на нови енергийно ефективни сгради също така има за цел да включи инфраструктурата в смисъла на области на намеса 85—92.

(6) Ако целта на мярката е а) да се постигне, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в [Препоръка \(ЕС\) 2019/786](#) на Комисията относно санирането на сгради, или б) да се постигне средно поне 30% намаление на преките и непреките емисии на парникови газове в сравнение с предварителните емисии. Санирането на сгради също така има за цел да включи инфраструктурата в смисъла на области на намеса 85—92.

(7) Ако целта на мярката е свързана с производството на електроенергия или топлинна енергия от биомаса, в съответствие с [Директива \(ЕС\) 2018/2001](#) на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

(8) Ако целта на мярката е свързана с производството на електроенергия или топлинна енергия от биомаса, в съответствие с [Директива \(ЕС\) 2018/2001](#); и ако целта на мярката е да се постигне поне 80% намаление на емисиите на парникови газове в съоръжението от използването на биомаса във връзка с методиката за намаляване на емисиите на парникови газове и относителното сравнение с изкопаемите горива, посочени в [приложение VI към Директива \(ЕС\) 2018/2001](#). Ако целта на мярката е свързана с производството на биогорива от биомаса (с изключение на хранителни и фуражни култури), в съответствие с [Директива \(ЕС\) 2018/2001](#); и ако целта на мярката е да се постигне поне 65% намаление на емисиите на парникови газове в съоръжението от използването на биомаса във връзка с методиката за намаляване на емисиите на парникови газове и относителното сравнение с изкопаемите горива, посочени в [приложение V към Директива \(ЕС\) 2018/2001](#).

(9) При високоефективно комбинирано производство на енергия, ако целта на мярката е да се постигнат емисии през целия жизнен цикъл, които са по-ниски от 100 gCO<sub>2</sub>e/kWh, или топлинна/охладителна енергия, произведена от отпадна топлина. При топлофикационни/охладителни системи, ако съответната инфраструктура следва [Директива 2012/27/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви [2009/125/ЕО](#) и [2010/30/ЕС](#) и за отмяна на директиви [2004/8/ЕО](#) и [2006/32/ЕО](#) текст от значение за ЕИП (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1) или ако съществуващата инфраструктура е обновена, за да отговаря на определението за ефективни районни отоплителни и охладителни системи, или ако проектът е усъвършенствана пилотна система (системи за контрол и енергийно управление, интернет на нещата) или води до по-нисък температурен режим в централната отоплителна и охладителна система.

(10) Ако целта на мярката е изградената система да има средно потребление на енергия  $\leq 0,5$  kWh или индекс на пропускане на инфраструктура (ILI)  $\leq 1,5$ , а дейността по саниране да намали средното потребление на енергия с повече от 20% или да намали течовете с повече от 20%.

(11) Ако целта на мярката за изградената система за отпадъчни води е да има отначало докрай нетно нулево потребление на енергия или обновяването на системата за отпадъчни води да доведе отначало докрай до намаляване на средното потребление на енергия с поне 10% (единствено

чрез мерки за енергийна ефективност, а не чрез материални промени или промени в натоварването).

(12) Ако целта на мярката е поне 50% от теглото на обработените разделно събрани неопасни отпадъци да се преобразуват във вторични суровини.

(13) Ако целта на мярката е промишлените обекти и замърсената земя да се превърнат в естествен въглероден погълтател.

(14) За области на намеса 56 – 62: области на намеса 73, 74 и 77 могат да се използват за елементи от мерките, свързани с интервенции в алтернативни горива, включително зареждане с електрически превозни средства, или обществен транспорт.

(15) Ако целта на мярката е свързана с електрифицирани железопътни линии и свързаните с тях подсистеми или ако има план за електрификация, или тя ще може да се използва за влакове с нулеви емисии на отработили газове в рамките на 10 години.

(16) Прилага се и за двурежимните влакове.

(17) Инфраструктурата за чист градски транспорт се отнася до инфраструктура, която позволява експлоатацията на подвижен състав с нулеви емисии.

(18) Подвижният състав за чист градски транспорт се отнася до подвижния състав с нулеви емисии.

(19) Ако целта на мярката е в съответствие с [Директива \(ЕС\) 2018/2001](#).

---

## ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Методология за цифрово маркиране в рамките на Механизма

Методология за цифрово маркиране:

Таблица на намесите

Код	Област на намеса и вид намеса (1)	Коефициент за изчисляване на подкрепата за цифровия преход
	Област на намеса 1: Свързаност	
	Измерение 1 на индекса DESI: Свързаност	
051	Широколентов мрежа с много висок капацитет (основна/преносна мрежа) (2)	100%
052	Широколентовата мрежа с много висок капацитет (абонатен достъп/абонатна линия с ефективност, еквивалентна на инсталация	100%

от оптични влакна до разпределителната точка в обслужвания район за многофамилни жилищни помещения)

053 Ширококоловата мрежа с много висок капацитет (абонатен достъп/абонатна линия с ефективност, еквивалентна на инсталация от оптични влакна до разпределителната точка в обслужвания район за жилищни и офисни помещения) 100%

054 Ширококоловата мрежа с много висок капацитет (абонатен достъп/абонатна линия с ефективност, еквивалентна на инсталация от оптични влакна до основната станция за по-усъвършенствани устройства за безжична връзка) (3) 100%

054a Покритие на 5G мрежата, включително непрекъснато предоставяне на свързаност по транспортни маршрути; Гигабитова свързаност (мрежи, които предлагат симетрична свързаност от поне 1 Gbps) за движещите сили на социално-икономическото развитие, като училища, транспортни центрове и основни доставчици на обществени услуги 100%

054b Пренос на данни по мобилните мрежи с широко териториално покритие 100%

Област на намеса 2: Свързани с цифровите технологии инвестиции в НИРД

Индекс DESI: „Секторът на ИКТ в ЕС и неговите резултати в областта на НИРД“

009a Инвестиции в свързани с цифровите технологии дейности в областта на научните изследвания и иновациите (включително научноизследователски центрове за високи постижения, индустриални научни изследвания, експериментална развойна дейност, проучвания за осъществимост, придобиване на дълготрайни или нематериални активи за свързани с цифровите технологии дейности в областта на научните изследвания и иновациите) 100%

Област на намеса 3: Човешки капитал

Измерение 2 на индекса DESI: Човешки капитал

012 Услуги в областта на информационните технологии и приложения за цифровите умения и цифровото приобщаване (4) 100%

016 Развитие на умения за интелигентна специализация, промишлен преход, предприемачество и приспособимост на предприятията към промените 40%

108 Подкрепа за развитието на цифрови умения (5) 100%

099	Специфично подпомагане за младежка заетост и социално-икономическа интеграция на младите хора	40%
100	Подпомагане за самостоятелна заетост и започване на стопанска дейност	40%
	Област на намеса 4: електронно управление, цифрови обществени услуги и местни цифрови екосистеми	
	Измерение 5 на индекса DESI: Цифрови обществени услуги	
011	ИКТ решения за държавното управление, приложения, електронни услуги (6)	100%
011a	ИКТ решения на държавното управление, електронни услуги, приложения, отговарящи на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове или за енергийна ефективност (7)	100%
011b	Внедряване на европейската схема за цифрова самоличност за публично и частно ползване	100%
013	Услуги и приложения за електронно здравеопазване (включително e-Safer, интернет на нещата за физическа активност и интелигентна заобикаляща среда)	100%
095	Цифровизация в областта на здравеопазването	100%
063	Цифровизация на транспорта: път	100%
063a	Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: пътен транспорт	100%
070	Цифровизация на транспорта: железопътен транспорт	100%
071	Европейска система за управление на железопътното движение (ERTMS)	100%
076	Цифровизация на градския транспорт	100%
076a	Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: градски транспорт	100%
084	Цифровизация на транспорта: други видове транспорт	100%
084a	Цифровизация на транспорта, когато е посветена отчасти на намаляването на емисиите на парникови газове: други видове транспорт	100%

033	Интелигентни енергийни системи (включително интелигентни мрежи и ИКТ системи) и свързаното с тях съхранение	40%
011в	Цифровизация на съдебната система	100%
Област на намеса 5: Цифровизация на предприятията		
Измерение 4 на индекса DESI: Интегриране на цифрови технологии		
010	Цифровизация на МСП (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	100%
010а	Цифровизация на големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	100%
010б	Цифровизация на МСП или големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B), които отговарят на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове или за енергийна ефективност (7)	100%
014	Стопанска инфраструктура за МСП (включително промишлени паркове и обекти) (8)	40%
015	Стопанско развитие и интернационализация на МСП, включително производствени инвестиции (8)	40%
017	Специализирани услуги на МСП и групи от МСП (включително услуги за управление, маркетинг и проектиране) (8)	40%
018	Инкубация, подпомагане на отделяне и разделяне на предприятия и новосъздадени предприятия (8)	40%
019	Подкрепа за иновационни кълъстери, включително между предприятия, научноизследователски организации и публични органи и бизнес мрежи, които са от полза предимно за МСП (8) (9)	40%
020	Иновационните процеси в МСП (технологични, организационни, маркетингови, съвместно създаване и иновации, ориентирани към търсенето и потребителите) (8)	40%
021	Трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия, изследователските центрове и сектора на висшето образование (8)	40%
021а	Подкрепа за производството и разпространението на цифрово	100%

съдържание

Област на намеса 6: Инвестиции в цифров капацитет и внедряване на модерни технологии Измерение 4 на индекса

DESI: Интегриране на цифровите технологии + ad hoc събиране на данни

055	Други видове ИКТ инфраструктура (включително мащабни компютърни ресурси и оборудване, центрове за данни, датчици и друго безжично оборудване)	100%
055a	Други видове ИКТ инфраструктура (включително големи компютърни ресурси/оборудване, центрове за данни, датчици и друго безжично оборудване), които отговарят на критериите за намаляване на въглеродните емисии и за енергийна ефективност (7)	100%
021б	Разработване на високоспециализирани помощни услуги и съоръжения за публичните администрации и предприятията (национални експертни центрове в областта на ВИТ, киберцентрове, съоръжения за изпитване и експериментиране с ИИ, блок-верига, интернет на нещата и др.)	100%
021в	Инвестиции в авангардни технологии като: високопроизводителни изчислителни и квантови изчислителни мощности/капацитет за квантова комуникация (включително квантово криптиране); в проектирането, производството и системното интегриране на микроелектрониката; следващото поколение европейски капацитет за данни, облаци и авангардни технологии (инфраструктури, платформи и услуги); виртуална и разширена реалност, дълбоки технологии и други авангардни цифрови технологии. Инвестиции в сигурността на цифровата верига на доставки.	100%
021г	Разработване и внедряване на технологии, мерки и помощни средства в областта на киберсигурността за ползватели от публичния и частния сектор.	100%

Област на намеса 7: Екологизиране на цифровия сектор

027a	Инвестиции в технологии, умения, инфраструктури и решения, които подобряват енергийната ефективност и гарантират неутралност по отношение на климата на центрoвете и мрежите за данни.	100%
------	--	------

(1) Описанието на намесите в настоящата таблица не засяга спазването на правилата за конкуренция, по-специално за да се гарантира, че намесите не изместват частните инвестиции.

(2) Включително подводни кабели в рамките на държавите членки и между тях, както и между Съюза и трети държави.

(3) Включително 5G и 6G мрежи.

(4) В това число: мерки в подкрепа на цифровизацията на институциите за образование и обучение (в т.ч. инвестиции в инфраструктурата за ИТК), включително за професионално образование и обучение и учене за възрастни.

(5) Отнася се до цифровите умения на всички равнища и включва: високоспециализирани образователни програми за обучение на специалисти в областта на цифровите технологии (т.е. програми, насочени към технологиите); обучение на учители, разработване на цифрово съдържание за образователни цели и съответни организационни способности. Това включва и мерки и програми, насочени към подобряване на основните цифрови умения.

(6) Включително използване на модерни технологии (като високопроизводителни изчислителни технологии, киберсигурност или изкуствен интелект) в областта на обществените услуги и вземане на решения и оперативна съвместимост на цифровите обществени услуги и инфраструктури (регионални, национални и трансгранични).

(7) Ако целта на мярката е обработване или събиране на данни, за да се даде възможност за намаляване на емисиите на парникови газове, което води до доказано значително намаление на тези емисии през целия жизнен цикъл. Ако целта на мярката изисква центрове за данни да спазват Кодекса на ЕС за енергийна ефективност в центрове за данни.

(8) Цифровият коефициент от 40% следва да се прилага само когато намесата е съсредоточена върху елементи, които са пряко свързани с цифровизацията на предприятията, включително например цифрови продукти, активи в областта на ИКТ и др.

(9) Включително субекти от сферата на социалната икономика.

---

Важна правна бележка: Съгласно **Регламент (ЕС) № 216/2013** г. само законодателството на Европейските общности, публикувано в книжното издание до 1 юли 2013 г. и в електронната версия на Официален вестник на Европейския съюз след 1 юли 2013 г. (включително), се счита за автентично и има правна сила.